

OmaMetsä-kysely Metsänhoitoyhdistys Koillismaa

Janne Kellolampi

Opinnäytetyö

Metsätalouden koulutusohjelma
Metsätalousinsinööri (AMK)

2023

Tekijä	Janne Kellolampi	Vuosi	2023
Ohjaaja	Jussi Soppela		
Toimeksiantaja	Metsänhoitoyhdistys Koillismaa Ry		
Työn nimi	OmaMetsä-kysely metsänhoitoyhdistys Koillismaa		
Sivumäärä	38 + 6		

OmaMetsä-palvelu on Metsänhoitoyhdistyksen tarjoama sähköinen asiointipalvelu. Palvelun tämänhetkisestä tilasta haluttiin saada tietoa metsänomistajilta ja palvelun käyttäjiltä kyselytutkimuksen avulla. Opinnäytetyö on tehty Koillismaan Metsänhoitoyhdistykselle, joka toimii myös opinnäytetyön tilaajana. Kyselytutkimuksen avulla saatuja tuloksia ja vastauksia käytetään OmaMetsä-palvelun jatkokehityksessä sekä metsänhoitoyhdistyksen sähköisten palveluiden mainostamisen ja tarjoamisen apuna.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista menetelmää ja aineistonkeruu toteutettiin verkkokyselynä, joka jaettiin metsänomistajille tekstiviestien kautta. Työtä varten tehty kysely jaettiin kahteen osaan riippuen käyttääkö vastaaja OmaMetsä-palvelua vai ei. Palvelun käyttäjiltä kerättiin tietoa liittyen palvelun ulkoasuun, toimivuuteen, ominaisuuksiin, toivottuihin ominaisuuksiin ja palvelun käyttämisen yleiseen tyytyväisyyteen. Palvelua käyttämättömiltä metsänomistajilta kysyttiin sähköisten palveluiden kiinnostavuudesta, mitkä OmaMetsä-palvelun ominaisuuksista kiinnostaisivat eniten, kiinnostuneisuudesta sähköiseen asiointiin ja mitä hankaluuksia metsänomistajat kokevat sähköisten palveluiden käyttöönnotossa.

OmaMetsä-palvelun käyttäjien yleinen tyytyväisyys palveluun ja sen toimintoihin oli hyvä. Tärkeimmiksi ominaisuuksiksi käyttäjille muodostuivat metsätietoihin liittyvät toiminnot ja ajantasaiset puustotiedot, joita toivottiin paremmiksi esimerkiksi antamalla käyttäjälle mahdollisuus päivittää metsien kuviotietoja. Palvelua käyttämättömistä hieman yli puolet eivät olleet kuulleet OmaMetsä-palvelusta. Eikä käyttäjien kiinnostus sähköisiin palveluihin oli hyvä, mutta sähköisiä palveluita ei ollut koettu vielä tarpeellisiksi ottaa käyttöön, joten palvelun mainostaminen ja sen käyttämisen hyötyjen perusteleminen metsänomistajille on tärkeää.

Avainsanat metsänhoitoyhdistykset, OmaMetsä-palvelu, sähköiset palvelut

Author	Janne Kellolampi	Year	2023
Supervisor	Jussi Soppela		
Commissioned by	Metsänhoitoyhdistys Koillismaa Ry		
Title	OmaMetsä-service survey Koillismaa region		
Number of pages	38 + 6		

OmaMetsä service is a mobile service offered by the Forest Management Association. Information about the current state of the service from forest owners and service users was collected by means of a survey. The thesis has been made for the Forest Management Association of Koillismaa, which also acts as the client of the thesis. In the work, a survey was carried out for forest owners of the Forest Management Association in the Koillismaa region.

The quantitative method was used as the research method and the data collection was implemented as an online survey, which was distributed to forest owners via text messages. The survey made for the work was divided into two parts depending on whether the respondent uses the OmaMetsä service or not. Information was collected from the users of the service regarding the service's appearance, functionality, features, desired features, and general satisfaction with using the service. Forest owners who did not use the service were asked about the interest of electronic services, which features of the OmaMetsä service would interest them the most, their interest in electronic transactions, and what difficulties forest owners experience when using electronic services.

OmaMetsä service users' overall satisfaction with the service and its functions were good. The most important features for users were functions related to forest data and up-to-date stand information, which were hoped to be improved, for example, by giving the user the opportunity to update forest pattern data. Slightly more than half of those who did not use the service did not know about the OmaMetsä service. The interest of non-users in electronic services was good, but electronic services had not yet been deemed necessary to use, so advertising the service and justifying the benefits of using it to forest owners is important.

The results and answers obtained through the survey will be used in the further development of the OmaMetsä service and as an aid in the promotion and provision of the forest management association's electronic services.

Keywords forest management association, OmaMetsä, electronic services

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 DIGITALISAATIO.....	7
2.1 Metsäalan digitalisaatio.....	7
2.2 Digitaalisten palveluiden kehittäminen	8
3 METSÄNHOITOYHDISTYS.....	10
3.1 Metsänhoitoyhdistyksen toiminta	10
3.2 MTK.....	10
3.3 Metsänhoitoyhdistyksen palvelut	11
3.4 Leafpoint-metsäjärjestelmä.....	11
3.5 OmaMetsä-palvelu.....	12
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	14
4.1 Kyselytutkimus ja sen toteuttaminen.....	14
4.2 Luotettavuus	16
5 TUTKIMUSTULOKSET	17
5.1 Taustatiedot ja sähköiset palvelut.....	17
5.2 OmaMetsä-palvelun käyttöönotto	19
5.3 OmaMetsä-palvelun ominaisuudet	21
5.4 OmaMetsä-palvelun toimivuus ja kehitysideat.....	24
5.5 Tarjouksien vastaanottaminen ja tyytyväisyys palveluun	26
5.6 Sähköiset palvelut palvelua käyttämättömillä.....	29
5.7 Käyttämisen haasteet	30
5.8 Asiointi ja tarjoukset.....	31
5.9 Vapaamuotoiset kommentit palvelusta	33
6 POHDINTA.....	34
LÄHTEET.....	37
LIITTEET	39

1 JOHDANTO

Suomi on yksi maailman johtavista maista metsätiedon sekä metsätietojärjestelmien osalta. Suomessa metsien valtakunnallisia inventointeja on tehty jo vuodesta 1921 lähtien. Valtakunnallisissa inventoinneissa luodaan metsävaratietoja koko Suomen tasolle ja tämän laajan tiedon tuottaminen ja avoimuus on johtanut tietojärjestelmien kehittämiseen. Metsäalan digitalisaatio on tuonut metsäalan toimijoille käyttöön uusia työkaluja ja tehokkuutta toimintaan. Myös sähköiset palvelut ovat erittäin tavallisia ja yleisiä ja metsätiedon laadun parantuessa näiden palveluiden tarjonta metsäalalla on lisääntynyt. (Valtioneuvosto 2021.)

Metsäalan digitalisaatio ei ole yksistään vain metsäalan ammattilaisten tai muiden metsäalan toimijoiden etu, vaan sähköiset palvelut sekä avoimet metsävaratiedot ovat jokaisen haluavan saatavilla ja hyödynnettävissä. Avointa metsävaratietoa kerätään koealamittauksin, laserkeilaamalla ja ilmakeilaamalla. Avoin metsätieto on edistänyt huomattavasti metsäalan digitalisaatiota ja sähköisten palveluiden kehittämistä niin metsäalan ammattilaisille kuin metsänomistajille. (Luke 2023; Metsäkeskus 2022; Metsäteollisuus ry 2019.)

Metsänhoitoyhdistys tarjoaa metsänomistajille sähköistä OmaMetsä-verkkopalvelua. OmaMetsä-palvelu on metsäomaisuuden hoitoon tarkoitettu sähköinen palvelukanava, jonka kautta metsänomistaja voi olla yhteydessä metsäasiantuntijoihin sekä tilata metsänhoitoyhdistyksen palveluita. OmaMetsä-palvelun kautta kaikki metsänhoitoyhdistyksen keskeiset palvelut ovat metsänomistajan saatavilla sähköistä kautta. (Metsänhoitoyhdistys 2023a.)

Opinnäytetyön tarkoituksena on ollut suorittaa kysely metsänhoitoyhdistys Koillismaan metsänomistajille OmaMetsä-palveluun liittyen. Kysely on jaettu kahteen osaan riippuen siitä, onko vastaaja OmaMetsä-palvelun käyttäjä vai ei. Käyttäjiltä pyydettiin palautetta palvelun käyttöönottamisesta, palvelun ominaisuuksista sekä tyytyväisyydestä palveluun. Palvelun ei-käyttäjiltä kysyttiin mahdollisista haasteista sähköisten palveluiden käyttämisestä, kiinnostavista ominaisuuksista. OmaMetsä-palvelu on jatkuvan kehityksen alla ja kehittämiskyselyjen säännöllinen tekeminen on tärkeää.

Aihe opinnäytetyöhön syntyi, kun useita asiakkaita kysyi neuvoja vanhan jo käytöstä poistetun Metsäselain-sovelluksen käytöstä, jolloin tuli mieleen tehdä paikallisille metsänomistajille kysely uuteen OmaMetsä-palveluun liittyen. Koska vanhan sovelluksen perään kyseltiin paljon, alkoi kiinnostaa mikä on metsänomistajien tietoisuus uudesta korvaavasta OmaMetsä-sovelluksesta.

Kysely tehtiin metsänhoitoyhdistys Koillismaan alueen asiakkaille. Koillismaan metsänhoitoyhdistys toimii myös opinnäytetyön tilaajana. Opinnäytetyön kyselyn tutkimuskysymykset voidaan lyhyesti jakaa kahteen palvelun käyttäjien ja palvelua käyttämättömien välille:

- Mikä on OmaMetsä-palvelun tilanne palvelun käyttäjillä?
- Mitä palautetta heiltä saadaan palveluun liittyen?
- Miten palvelua käyttämättömät kokevat sähköiset palvelut?
- Mitkä OmaMetsä-palvelun ominaisuudet kiinnostaisivat heitä?

2 DIGITALISAATIO

Digitalisaatiolla tarkoitetaan lisääntyneitä digitaalisen tekniikan käyttöä yhteiskunnan ja yritysten erilaisissa toiminnoissa. Perinteiset palvelut ja toiminnot ovat saaneet rinnalleen sähköiset versiot, jotka ovat käyttäjien saavutettavissa ajasta ja paikasta riippumatta. Digitalisaation kautta on syntynyt uudenlaisia palveluita, tarpeita ja liiketoimintamahdollisuuksia. Maailmanlaajuinen koronapandemia maailmanlaajuisesti vauhditti digitalisaation ja sähköisten palveluiden kehittymistä ja käyttöönottoa. (Sitra 2020.)

Digitaalisia palveluita tarjotaan käyttäjille erilaisten alustojen ja sovellusten kautta, kuten verkkosivujen tai älypuheliiniin ladattavien sovellusten kautta. Sähköiset mainoskanavat ovat nousseet merkittäväksi osaksi perinteisempien mainontavälineiden rinnalle. Suomen digitalisaatio ja digitaalinen infrastruktuuri on maailmanlaajuisesti huippuluokkaa, joten yritysten tulee hyödyntää digitalisoinnin tarjoamat mahdollisuudet liiketoiminnan tehostamisessa, asiakkaiden saavutettavuudessa ja palveluntarjonnassa. (Etlä 2022; Nieminen K. 2022.)

Digitalisoitujen palveluiden ei tule korvata kokonaan perinteisiä palveluita, vaan niitä täytyy tarjota vaihtoehtona tukemaan käyttäjiä. Digitalisaation myötä voi syntyä eriarvoisuutta palveluiden saatavuudelle, jos henkilöllä ei ole käytössä tarvittavaa teknologiaa, kuten älypuhelinia tai verkkoyhteyttä. Digitalisaation myötä myös asiakkaista kerättävä tieto on lisääntynyt, josta herää kysymys, miten laajasti kerättyä dataa käytetään ja kenelle sitä jaetaan käyttöön. (Sitra 2020.)

2.1 Metsäalan digitalisaatio

Digitalisaatio ja sähköiset palvelut näkyvät myös vahvasti metsäalalla. Vuonna 2018 Suomen metsäkeskuksen tuottamat metsävaratiedot muuttuivat avoimeksi kaikille. Avoimella metsätiedolla pyrittiin parantamaan metsäalan digitalisointia, joka johtaisi metsänomistajille tarjottavien sähköisten palveluiden monipuolistumiseen ja metsäsektorin kilpailukyvyyn lisääntymisen. Avointa metsätietoa on standardoitu, jotta se on helposti käytettävissä mahdollisimman monessa metsätietojärjestelmässä. Myös hyvän metsänhoidon suositukset on saatettu digitaalisen muotoon, jotta ne ovat metsäalan eri toimijoiden, kuten

metsänhoitoyhdistysten ja koneyritysten toimintajärjestelmien käytössä. Ajantasaisen ja avoimen metsätiedon hyödyntämisen on arvioitu koskettavan jopa seitsemän miljardin euron vuotuista liiketoimintaa metsätaloudessa. Laajan metsätiedon hyödyntämisen taloudelliset vaikutukset koko metsäalan toimintakentälle ovat huomattavat. Metsävaratiedon muuttuessa avoimeksi metsäalan digitalisaatio otti suuria harppauksia eteenpäin ja metsänomistajille tarjottavien sähköisten palveluiden määrä on lisääntynyt. (Bitcomp Oy 2021; Maa- ja metsätalousministeriö 2019; Metsäteho 2017, 4–7.)

Metsäalan toimijoille digitalisaation myötä on tullut monia uusia työkaluja, joiden avulla metsähoito ja metsävarojen seuranta on tehostunut. Modernit metsätietojärjestelmät voivat kattaa metsä- ja luonnonvara-alan toimijoiden tarjoamien palvelujen vaiheet alusta loppuun saakka. Sähköisten palveluiden käyttäminen on nykyään erittäin tavallista, joten sähköisiä palveluita tarjoamalla voidaan tavoittaa metsänomistajia, joita ei muuten välttämättä tavoitettaisi. Digitalisaatio ei ole pelkästään vain isojen yritysten etu. Digitalisaation kautta syntyneiden sähköisten palveluiden kautta myös metsänomistajille on syntynyt uusia työkaluja metsäomaisuuden hoitoon ja metsäalan yritysten kanssa asiointiin. Useat metsäalan toimijat tarjoavat metsänomistajille sähköisiä palveluita, joten kilpailu käyttäjistä on kovaa ja palveluntarjoajien täytyy tehdä kehitysyhteistyötä palveluiden käyttäjien kanssa, jotta se palvelisi käyttäjää parhaiten. (Bitcomp Oy 2020.)

2.2 Digitaalisten palveluiden kehittäminen

Digitaalisten palveluiden kehittämisessä lähdetään liikkeelle perinteisen tarjotun palvelun nykytilasta. Havaitsemalla mahdolliset käyttäjien tarpeet, haasteet ja toiveet voidaan niitä hyödyntää palvelun digitaalisen version kehittämisessä. Suunnittelun alussa muodostetaan palvelumuotoiluprojekti, jossa käydään läpi uuden sähköisen palvelun ydintoiminnot, käyttäjien tarpeet ja luodaan suunnitelma sähköisen palvelun toteuttamiselle. (Pinja 2021.)

Uuden palvelun kehittäminen on laaja ja pitkäaikainen projekti, joten suunnittelussa täytyy ottaa huomioon alun tärkeimmät toiminnot, joiden kehittäminen on ensimmäinen prioriteetti alussa. Liian laaja-alainen kehittäminen alussa ei ole kannattavaa. Sen sijaan ensimmäisenä voidaan kehittää loppukäyttäjien

tärkeimmät ominaisuudet, jolloin uuden sähköisen palvelun kehitystyö saadaan mahdollisimman nopeasti liikkeelle. Muut ominaisuudet lisätään myöhemmin palvelun tärkeimpien ominaisuuksien jälkeen ja käyttäjien palautteen myötä. (Pinja 2021.)

Alun suunnittelun jälkeen ideoidusta digitaalisesta palvelusta muodostetaan prototyyppi. Prototyyppi on toimiva versio uudesta palvelusta, jonka avulla voidaan testata luodun palvelun toimivuus, huomata mahdolliset ongelmat ja kehitysideoit sekä seurata palvelun kehityksen edistymistä. Prototyypissä täytyy olla keskeisimmät ominaisuudet käytettävissä testaajilla, jotta siitä saadaan esille käyttäjäkokemuksia, joiden avulla palvelun jatkokehittäminen ja uudet ideat tulevat esille. Kehittämiseen kannattaa ottaa mukaan kehittämistiimin lisäksi henkilöitä kaikista osapuolista, jotka liittyvät palveluun, kuten sidosryhmien edustajia, asiakkaiden kanssa toimivia henkilöitä sekä palvelun loppukäyttäjiä. Loppukäyttäjien avulla saadaan parhaiten tietoon palvelun kehittämisen oikeat suunnat ja luodaan jo tulevaisuuden sitoutuneita käyttäjiä palvelulle. (Pinja 2021.)

Prototyypin testaamisen jälkeen saatua palautetta käytetään palvelun kehittämiseen ja palvelun kehityssuunnitelman parantamiseen. Hyvä suunnitelma auttaa prototyypin jälkeistä palvelun teknistä toteuttamista, jossa valitaan esimerkiksi, onko palvelun käyttöympäristönä verkkosivut vai mobiilisovellus. Palvelun julkaisu ja julkinen käyttöönotto ei ole palvelun päätöspiste, vaan palvelua kehitettäessä täytyy ottaa huomioon palvelun elinkaari, jossa huomioidaan palvelun ylläpitäminen, seuraavat kehityskohteet, tulevaisuuden uudet ominaisuudet ja tarjotut tukipalvelut. Palvelun käyttöönoton jälkeen myös vuorovaikutus käyttäjien kanssa on tärkeää. Asiakaslähtöinen kehittäminen on erittäin arvostettua palvelun käyttäjien näkökulmasta. (Pinja 2021; Vedenoja M. 2021.)

3 METSÄNHOITOYHDISTYS

3.1 Metsänhoitoyhdistyksen toiminta

Metsänhoitoyhdistykset ovat paikallisten metsänomistajien yhdistyksiä, joiden tavoitteena on edistää ja auttaa metsänhoitoyhdistysten kattamien alueiden metsänomistajien metsätalouden harjoittamista. Metsänhoitoyhdistysten tarjoamien palveluiden avulla on tarkoitus tukea metsien kestävää hoitamista sekä auttaa metsänomistajien taloudellisten, sosiaalisten ja ekologisten tavoitteiden saavuttamista. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1998/534 1§.)

Suomessa toimii yhteensä 56 metsänhoitoyhdistystä, jotka yhdessä kattavat koko Suomen alueen. Metsänhoitoyhdistykset hoitavat oman alueensa metsänomistajien metsäasioita ja valvovat jäsenten etuja. Metsänhoitoyhdistykset ovat metsänomistajien hallinnoimia etujärjestöjä. Jokaisessa eri metsänhoitoyhdistyksessä on valtuusto, joka valitaan neljän vuoden välein järjestetyissä valtuustovaaleissa. Valtuuston tehtävänä on päättää ja ohjata metsänhoitoyhdistykseen toimintaa sekä sen tarjoamia palveluita. Valtuusto toimii myös metsänhoitoyhdistyksensä talouden valvojana. Metsänhoitoyhdistysten jäsenyys edellyttää jäsenmaksua. Jäsenmaksu muodostuu metsänhoitoyhdistyksen jäsenyydestä sekä maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestön eli MTK:n edunvalvontamaksusta. (Metsänhoitoyhdistys 2023b.)

3.2 Maataloustuottajien keskusjärjestö MTK

Maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestö MTK toimii metsänhoitoyhdistyksen kattojärjestönä. MTK:n metsänomistajat-linjan tehtävänä on toimia metsänomistajien edunvalvojana. Metsälinja pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan lainsäädäntöön, metsätalouden tukemiseen, hallintoon, verotukseen sekä metsänomistajien palveluihin. MTK vastaa metsänomistajien edunvalvonnasta politiikan ja markkinoiden alueilla, kun taas puukauppojen edunvalvonnan ja metsänomistajien neuvonnan hoitavat alueelliset metsänhoitoyhdistykset. (MTK 2023a.)

MTK on mukana vaikuttamassa poliittiseen päätöksentekoon paikallisella, kuin kansainväliselläkin tasolla. Metsätalouteen vaikuttavat monet lait kansallisella

sekä EU:n tasolla ja MTK on aktiivinen vaikuttaja näissä asioissa. MTK vaikuttaa EU-tasolla maa- ja metsätalouteen liittyvissä asioissa kansainvälisten maataloustuottajien sekä metsänomistajien järjestöjen kautta. MTK:n jäsenyys tuo edunvalvonnan lisäksi jäsenilleen monia muita etuja. Jäsenille järjestetään muun muassa koulutuksia, neuvontaa sekä lakiapua. Metsänhoitoyhdistyksen ja MTK:n lisäksi toiminnassa on mukana myös Metsänhoitoyhdistysten palvelu MHYP Oy. MHYP:jen tehtävänä on toimia kehitysyhtiönä ja ohjata metsänhoitoyhdistyksen käyttämien ohjelmistojen hankintaa ja kehitystyötä. (Metsänhoitoyhdistys 2023c; MTK 2023b; MTK 2023c.)

3.3 Metsänhoitoyhdistyksen palvelut

Metsänhoitoyhdistys tarjoaa monia palveluita, joiden tavoitteena on auttaa metsänomistajaa saavuttamaan omat tavoitteensa, joita hän metsistään haluaa. Metsänhoitoyhdistysten tarjoamiin puukauppapalveluihin kuuluvat puun myyntisuunnitelma, valtakirjakaupat, puukaupan kilpailutus, puun korjuupalvelu, energia-puun korjuu, puiden katkonnan ja mittauksen valvonta. Metsänhoitopalveluihin metsänhoitoyhdistysten palvelutarjontaan kuuluvat metsien uudistamisen palvelut, taimien ja siementen toimittaminen, nuoren metsän hoidot, hiilipalvelut, lannoituspalvelut ja metsäteiden rakentaminen.

Metsänomistajien apuna metsänhoitoyhdistyksissä työskentelee valtakunnallisesti yli tuhat metsäasiantuntijaa, jotka ovat metsänomistajien palveluksessa. Asiantuntijapalvelutarjontaan kuuluvat metsäsuunnitelmien tekeminen, metsätilan arvon määrittäminen, tuhoarviot, rahoitusten ja tukien hakeminen, metsäverotuksen asiat, sukupolven vaihdokset sekä metsien suojeluun liittyvät palvelut. (Metsänhoitoyhdistys 2023d; Metsänhoitoyhdistys 2023e; Metsänhoitoyhdistys 2023f.)

3.4 Leafpoint-metsäjärjestelmä

Kaiken toiminnan apuna metsänhoitoyhdistyksessä on metsätietojärjestelmä Leafpoint. Leafpoint on suomalainen Bitcomp Oy:n ja Pinja Solutions Oy:n kehittämä metsäjärjestelmä. Leafpoint-metsäjärjestelmän kehitys aloitettiin vuonna 2019, jonka jälkeen järjestelmä otettiin Metsänhoitoyhdistyksen palvelu MHYP

Oy:n päätöksestä käyttöön vaiheittain jokaisessa metsänhoitoyhdistyksessä. Järjestelmän kehittämistä on toteutettu tiiviissä yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa. Leafpoint-metsäjärjestelmä on suunniteltu kattamaan kaikki metsänhoitoyhdistyksen tarjoamat palvelut, tarvittavat ominaisuudet laajojen metsävaratietojen käsittelyyn ja kirjanpidolliset toiminnot. Uuden järjestelmän käyttöönoton on toivottu tehostavan työntekijöiden työskentelyä sekä asiakkaiden palvelukokemuksia. Leafpoint-metsäjärjestelmässä on myös täysi integraatio metsänhoitoyhdistyksen metsänomistajille tarjoamaan OmaMetsä-verkkopalveluun. Yhtenäinen järjestelmä, joka on käytössä jokaisessa metsänhoitoyhdistyksessä, yhdenmukaistaa tarjottavia palveluita metsien sijainnista riippumatta. Myös koneoppiminen, tekoälyhavainnot ja automaattinen myyntikohteiden tunnistaminen ovat uusia kiinnostavia ominaisuuksia järjestelmässä. (Bitcomp Oy 2023.)

3.5 OmaMetsä-palvelu

Metsänhoitoyhdistys tarjoaa metsänomistajille sähköistä OmaMetsä-palvelua. OmaMetsä-palvelu on MHYP Oy:n sekä Bitcomp Oy:n kehittämä metsänomistajien sähköinen palvelu. OmaMetsä-palvelun tavoite on olla monipuolinen sähköinen palvelukanava metsänomistajien metsäomaisuuden hallintaan. Metsänhoitoyhdistyksen aikaisempi Metsäselain-sovellus poistui käytöstä vuonna 2022 ja se korvaantui OmaMetsä-palvelulla. (Metsänhoitoyhdistys 2023g.)

OmaMetsä-palvelun kautta metsänomistaja voi asioida metsänhoitoyhdistyksen palveluissa sähköisesti joko verkkoselaimessa tai OmaMetsä-mobiilisovelluksen kautta. OmaMetsä-palvelun kautta metsänomistaja näkee reaaliaikaiset tiedot omista metsistään ja pystyy hallitsemaan metsäomaisuuttaan palvelun kautta. Palvelun kautta metsänomistajat voivat olla yhteydessä suoraan omaan metsäasiantuntijaan. Palvelun kautta metsänomistaja pystyy tavoittamaan omien metsiensä metsäasiantuntijan ja lähettämään hänelle palvelun kautta viestejä ja kuvia. (Metsänhoitoyhdistys 2023g.)

Metsänomistaja näkee kaikki omistamansa kiinteistöt sekä niiden pinta-alat, kiinteistötunnukset, kuviot, puustotiedot sekä arvion puuston arvosta. Kuvioille merkityt toimenpide-ehdotukset auttavat metsänomistajaa suunnittelemaan metsiensä käyttöä. Toimenpide-ehdotukset ovat eroteltuna metsäammattilaisen

ehdottamiin toimenpiteisiin sekä avoimen metsätiedon kautta tulleisiin ehdotuksiin. Ehdotuksista näkee myös arvion toimenpiteen kustannuksista ja tuloista. (Metsänhoitoyhdistys 2023g.)

OmaMetsä-palvelun kautta voidaan tilata metsänhoitoyhdistyksen tarjoamia palveluita. Metsänomistaja voi jättää palvelun kautta tarjouspyynnön haluamistaan puukauppa- tai metsänhoitopalveluista. Palvelun kautta on mahdollista vastaanottaa pyydetyt tarjoukset ja ne on mahdollista hyväksyä sähköisen allekirjoittamisen avulla. Palvelussa käyttäjälle löytyy myös monta muuta ominaisuutta, joita metsänomistaja pystyy käyttämään apunaan hallitessaan metsäomaisuuttaan. OmaMetsä-palvelusta voi seurata puiden hintatietoja ja karttanäkymien avulla metsänomistaja voi tutkia monenlaisia teemakarttoja ja kulkea metsissään puhelimen paikannusominaisuuden avulla. Palvelusta löytyvät myös tulostusmahdollisuudet monenlaisille raporteille sekä kartoille. Metsänomistaja voi myös lisätä itselleen karttamerkintöjä mielenkiintoisista kohteista ja lisätä kuvia kohteisiin esimerkiksi metsäkuviolla olevasta metsätuhosta. Palvelu on jatkuvan kehityksen alla ja siihen ollaan myöhemmin lisäämässä käyttäjien toivomia ominaisuuksia esimerkiksi hiilipalveluihin sekä verotusasioihin liittyen. (Metsänhoitoyhdistys 2023g.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Kyselytutkimus ja sen toteuttaminen

Kyselyn tavoitteena oli kerätä tietoa metsänomistajilta liittyen Metsänhoitoyhdistyksen OmaMetsä-palveluun. Kyselyllä haluttiin selvittää palvelun tämänhetkisten käyttäjien tyytyväisyyttä palvelun ominaisuuksiin, toimivuuteen, ulkoasuun, ominaisuuksien määrään ja kiinnostusta vastaanottaa palvelun kautta tiedotteita, kuten jäsenetuja ja tarjouksia. Kyselyssä oli myös osio vastaajille, jotka eivät käytä OmaMetsä-palvelua. Heiltä kysyttiin sähköisten palveluiden kiinnostavuudesta, mitkä ominaisuudet palvelussa kiinnostaisivat heitä ja mitä haasteita he kokevat sähköisten palveluiden käyttöönotossa.

Työn tutkimusmenetelmänä käytettiin enimmäkseen kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta ja hieman kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta avoimia kysymyksiä tutkiessa. Kvantitatiivisissa tutkimuksissa keskitytään kysymyksiin, joista saadaan tuloksina lukumääriä ja prosenttiosuuksia. Näiden numeeristen arvojen perusteella voidaan kuvata tuloksia taulukoiden ja kuvaajien avulla. Tutkimuksen tekijä tulkitsee muodostettuja numeerisia arvoja ja luo näistä sanallisia päätelmiä. Kvantitatiivisella tutkimuksella voidaan saada hyvä kuva tutkittavan aiheen tämänhetkisestä tilasta mutta sillä ei välttämättä voida selittämään syitä kyseiseen tilanteeseen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään tutkimuksen tuloksiin johtaneita syitä ja vastaamaan miksi ja miten tuloksiin on päädytty. (Heikkilä 2014, 15; Vilkka 2007, 14–15.)

Kvantitatiivista tutkimusta varten tietoa voidaan hankkia monella tavalla. Tietoa voidaan hankkia keräämällä niitä itse esimerkiksi kyselyjen avulla, muiden keräämistä tiedoista ja erilaisista rekistereistä ja tietokannoista. Valmiita tietoja ei välttämättä löydy tai ne eivät sovellu täysin tutkimuksen tarpeisiin, joten aineistojen kerääminen itse on hyvin tavallista. (Heikkilä 2014 16–17.)

Tietoa haluttiin kerätä metsänomistajilta Koillismaan metsänhoitoyhdistyksen alueelta, mikä tarkoittaa suurta määrää ihmisiä laajalla alueella, joten aineistoa päätettiin kerätä kyselytutkimuksen avulla. Kysely on hyvä tapa kerätä tietoa tutkittavilta, joita on paljon ja jotka sijoittuvat laajalle alueelle. Sähköisesti

järjestettävä kysely on myös kustannustehokkaampi ja helpompi suorittaa kuin postitse lähetettävä kysely. Kyselyn apuna hyödynnettiin verkossa toimivaa Webropol-kyselyohjelmaa. Webropol on verkon kautta toimiva tutkimus- ja tiedonkeruuohjelma, jonka avulla kysely voitiin suunnitella ja toteuttaa. Tulosten tarkastelu tehtiin myös Webropol-palvelun ja Excelin avulla. (Heikkilä 2014, 67; Vilka 2007, 28.)

Kyselyä varten laadittiin kyselylomake, joka laadittiin yhdessä useamman metsänhoitoyhdistys Koillismaan metsäasiantuntijan kanssa. Kyselyssä käytettiin vähän avoimia kysymyksiä, koska niiden käsittely on työlästä. Suurin osa kysymyksistä oli suljettuja kysymyksiä, joissa vastaajalle on tarjolla valmiit vastausvaihtoehdot. Joissain kysymyksissä kysymykseen lisättiin avoin vaihtoehto, kuten ”muu, mikä?”, jos arvioitiin että kaikkia mahdollisia vastausvaihtoehtoja ei kyselyyn saatu laitettua. Kyselylomake suunniteltiin Webropol-palvelussa, jonka jälkeen kyselylomakkeen toimivuus testattiin ennen lähettämistä. Kyselyn suorittamisessa käytettiin hyödyksi Koillismaan metsänhoitoyhdistyksen asiakasrekisteriä, josta kerättiin noin 5400 asiakkaan puhelinnumerot, joiden kautta kysely lähetettiin metsänomistajille.

Kyselyn toteuttamista varten metsänomistajille laitettiin kaksi tekstiviestiä. Ensimmäinen viesti toimi saatteena toisena lähetettävässä viestissä lähetettävälle kyselylle. Ensimmäisessä viestissä ilmoitettiin metsänomistajalle, että seuraavana päivänä on tulossa tekstiviesti, jossa on linkitettyinä kysely OmaMetsä-palvelusta. Viestissä myös selvennettiin, että kysely tehdään opinnäytetyötä varten ja vastaanottajia pyydettiin vastaamaan kyselyyn seuraavana päivänä saapuvan linkin kautta. Kyselyyn voitiin vastata mobiililaitteen sekä verkkoselaimen kautta.

Lähetettyjen tekstiviestien ja kyselyyn laitettun saatekirjeen avulla selvennettiin mistä kyselyssä on kyse ja lisätietoja kyselystä tarjottiin viestin yhteydessä annetun puhelinnumeron kautta. Saatekirje on kyselyn alussa sijaitseva esittely, joka selventää kyselyn avanneelle kyselyn perustiedot. Siitä selviää mistä on kyse, kuka kyselyn toteuttaa sekä minkä takia kyselyä suoritetaan. Saatekirje on tärkeä osa kyselyä ja saatekirje voi hyvin muodostettuna innostaa kyselyn avanneita etenemään vastaamaan kyselyyn, mutta vastaavasti se voi myös aiheuttaa

huonosti tehtyä hylkäysreaktion vastaajassa, jolloin kyselyyn jätetään vastamatta. (Vehkalahti 2014 47–48.)

4.2 Luotettavuus

Onnistuneen tutkimuksen tekemisessä on tärkeää toimia oikeilla tavoilla. Tutkimusta tehdessä tulee välttää vastaajien johdattelua ja vaivan aiheuttamista sekä muodostaa selkeitä tavoitteita, joita tutkimuksella pyritään saavuttamaan. Tutkimuksen luotettavuutta voidaan tarkastella usealla eri tavalla. Tutkimuksen pätevyydellä eli validiteetilla mitataan, kuinka hyvin systemaattisia virheitä on onnistuttu vältetty tutkimuksessa. Tutkimuksen selkeät tavoitteet, käytettävät termit ja huolellisesti suunniteltu tiedonkeruu ovat tärkeitä, jolloin vältetään mitattavien tuloksien vääristymistä. (Heikkilä 2014, 27–28.)

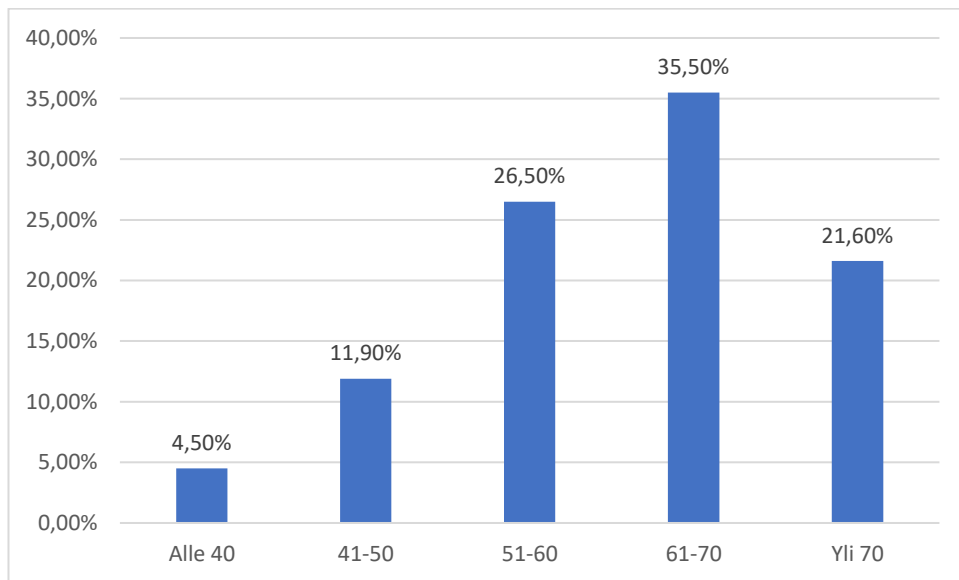
Tutkimuksen tuloksia tarkistetaan luotettavuuden eli reliabiliteetin kautta. Tutkimusta tehdessä täytyy olla huolellinen tuloksien keräämisessä, tuloksia käsitellessä ja niiden analysoimisessa. Tutkimukseen sopivien analysointimenetelmien valinta ja saatujen tuloksien määrä ovat tärkeitä luotettavuuden kannalta. Perinteisiä käytettyjä analyysimenetelmiä ovat esimerkiksi ristiintaulukointi ja regressioanalyysi. Jakaumien ja arvojen kuvailuun sopivia menetelmiä ovat keskilukujen ja hajontalukujen laskeminen ja graafinen tarkastelu. (Heikkilä 2014 27–28.)

Kyselytutkimusta tehdessä on olemassa myös mahdollisia virhetekijöitä. Sähköisesti tehdyssä kyselyssä ei välttämättä tavoiteta kaikkia haluttuja vastaajia, koska kaikilla ei välttämättä ole käytettävissä soveltuvaa mobiililaitetta tai tietokoneella käytettävää verkkoyhteyttä (Vehkalahti 2014. 48). Muita tärkeitä huomioon otettavia asioita kyselyä tehdessä ovat oikein laaditut kysymykset ja selkeä kyselylomake. Kysely tapahtui maaliskuun aikana ja vastausaikaa kyselyyn annettiin kaksi viikkoa. Vastauksia saatiin 805 kappaletta, mikä vastaa noin 15 prosenttia mahdollisista vastaajista. Kyselyä varten ei lähetetty muistutusviestiä vastaamiseen, vaan saatujen vastausten määrään oltiin tyytyväisiä.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Taustatiedot ja sähköiset palvelut

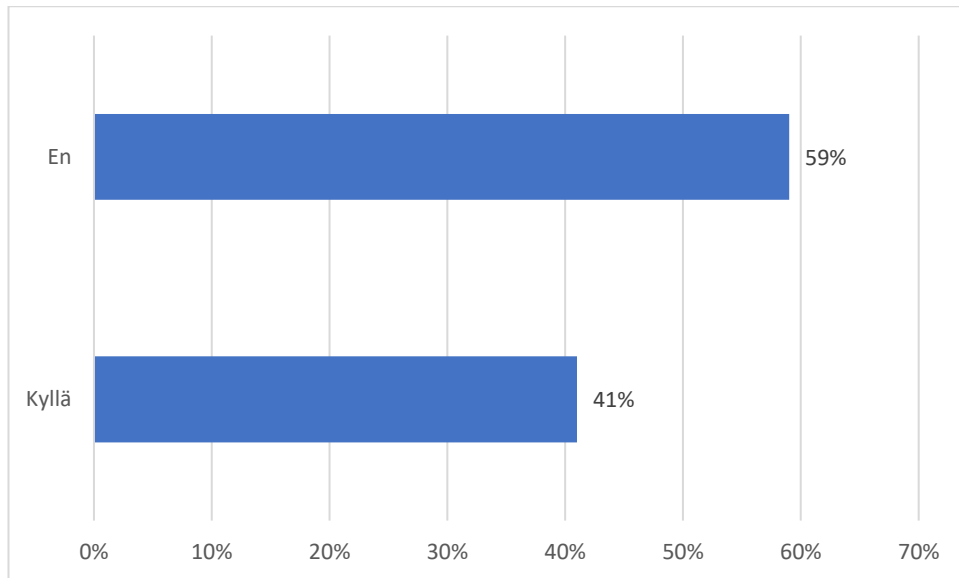
Ensimmäiset kaksi kysymystä kyselyssä kysyivät vastaajien taustatietoina ikää ja sukupuolta. Vastaajien ikäjakauma painottui välille 61–70-vuotiaat (Kuvio 1), mikä vastaa Luken tekemää Suomalainen metsänomistaja 2020-kyselyä, jonka mukaan kansallinen metsänomistajien keski-ikä on 62 vuotta. Kyselyyn vastanneista 77 prosenttia oli miehiä ja 23 prosenttia oli naisia. (Karppinen H, Hänninen H ja Horne P 2020, 4.)

Kuvio 1. Vastaajien ikäluokkien osuudet

Sähköisiin palveluihin liittyvän kyselyn vastaajien ikä ei keskittynyt nuorempiin metsänomistajiin, vaan yli puolet käyttäjistä olivat yli 60-vuotiaita. Palvelun käyttäjien ja ei-käyttäjien ikätiedoissa ei ollut merkittävää eroa.

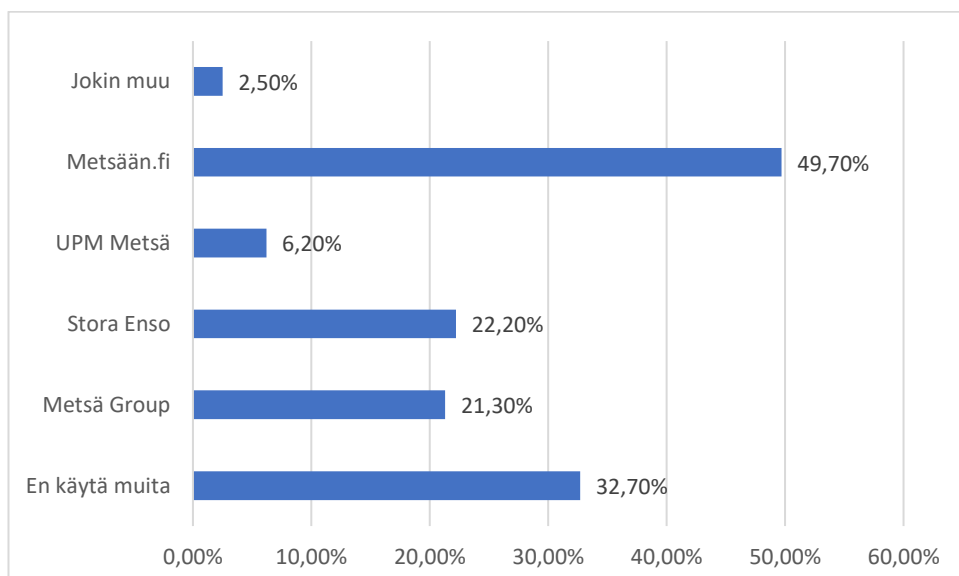
Kolmannessa kysymyksessä kysyttiin käyttääkö vastaaja Metsänhoitoyhdistyksen OmaMetsä-palvelua. Vastaajista 330 eli 41 prosenttia käytti OmaMetsä-palvelua ja 474 eli 59 prosenttia ei käyttänyt OmaMetsä-palvelua. (Kuvio 2).

Kuvio 2. OmaMetsä-palvelun käyttö

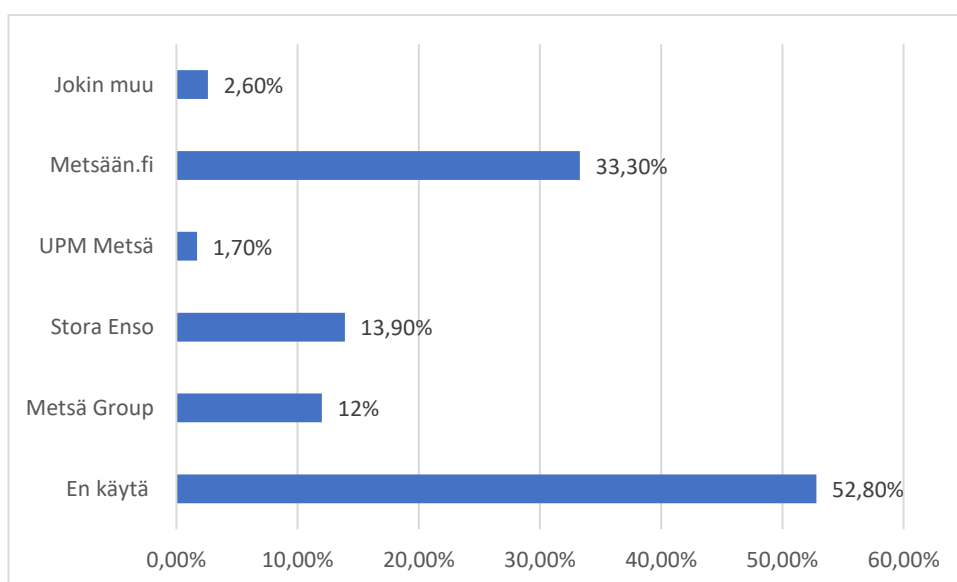
Tämän kysymyksen vastauksen perusteella kysely jakaantui kahteen eri osaan riippuen siitä, käyttääkö vastaaja OmaMetsä-palvelua vai ei. Kahden eri osan kysymykset olivat hieman erilaiset, koska kaikkia samoja kysymyksiä ei välttämättä haluta kysyä vastaajilta, jotka eivät käytä palvelua tai päinvastoin.

Seuraavana kiinnostuksen kohteena oli tietää, mitä muita sähköisiä palveluita kyselyyn vastaajat mahdollisesti käyttävät. Kysymys esitettiin kyselyn molemmille puolille riippumatta siitä, olivatko vastaajat OmaMetsä-palvelun käyttäjiä vai eivät. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi palvelu vaihtoehdoista (Kuvio 3), jos vastaaja käyttää enemmän kuin yhtä palvelua.

Kuvio 3. Muiden sähköisten palveluiden käyttö

OmaMetsä-palvelun käyttäjistä Metsäkeskuksen tarjoama Metsään.fi-palvelu oli käytössä 50 prosenttia vastaajista. Vastaajista 33 prosenttia eivät käyttäneet mitään muuta sähköistä palvelua ja Stora Enson eMetsä-verkkopalvelu sekä Metsä Groupin Metsäverkko-palvelua käytti tasaisesti 22 prosenttia ja 21 prosenttia. Vaihtoehto jokin muun oli valinnut 2,5 prosenttia vastanneista. Vaihtoehtoista vähiten käytetty sähköinen palvelu oli UPM:n metsäverkkopalvelu 6,2 prosentilla vastaajista. Jokin muu vaihtoehdossa suurimpana oli vuonna 2022 käytöstä poistettu metsänhoitoyhdistyksen tarjoama Metsäverkko-palvelu, joka toimii vielä asennettuna laitteissa, mutta ei ole enää ladattavissa mobiililaitteisiin.

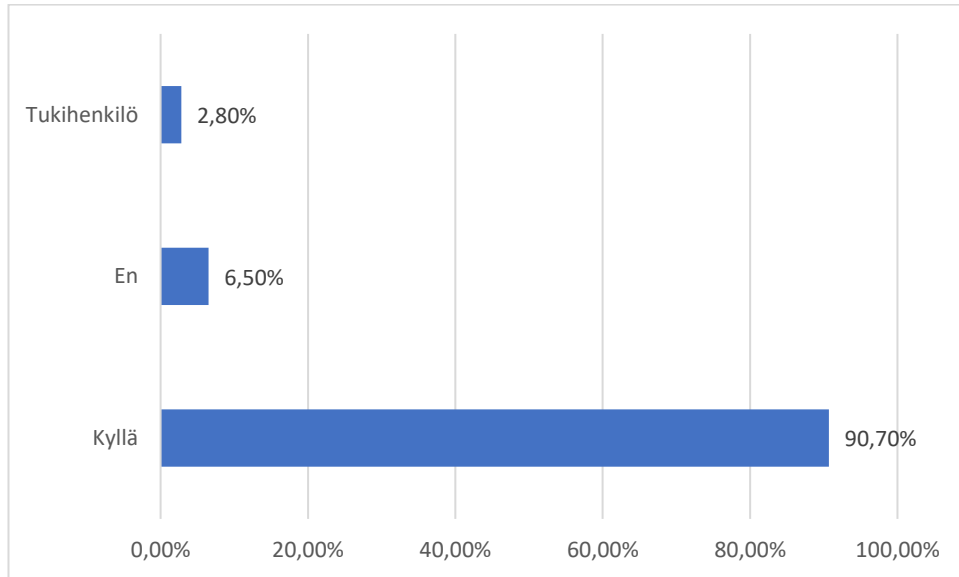

Kuvio 4. Muiden palveluiden käyttö palvelua käyttämättömillä

OmaMetsä-palvelua käyttämättömillä yli puolet vastaajista eivät käytä mitään sähköistä palvelua (Kuvio 4). Suosituimpana sähköisenä palveluna oli Metsäkeskuksen Metsään.fi-palvelu. Metsägroupin Metsäverkko sekä Stora Enson eMetsä saivat molemmat noin 13 prosenttia vastauksista ja UPM Metsä-verkkopalvelu vain 1,7 prosenttia. Vapaavalintaisessa vaihtoehdossa eniten mainittuna oli vanha poistettu Metsäverkko-palvelu myös ei-käyttäjillä.

5.2 OmaMetsä-palvelun käyttöönotto

Sähköisten palveluiden käyttäjille on tärkeää, että palvelun käyttöönotto on helppoa. OmaMetsä-palveluun on laadittu ohjeet liittymistä varten, sekä OmaMetsä-palvelua mainostaessa on mainokseen monesti sisältynyt ohjeet liittymistä ja käyttöönottoa varten. Käyttäjiltä kysyttiin arviota siitä, kuinka helpoksi he olivat kokeneet palvelun käyttöönoton tai olivatko he mahdollisesti saaneet apua tukihenkilöltä (Kuvio 5.).

Kuvio 5. OmaMetsä-palvelun käyttöönoton helppous

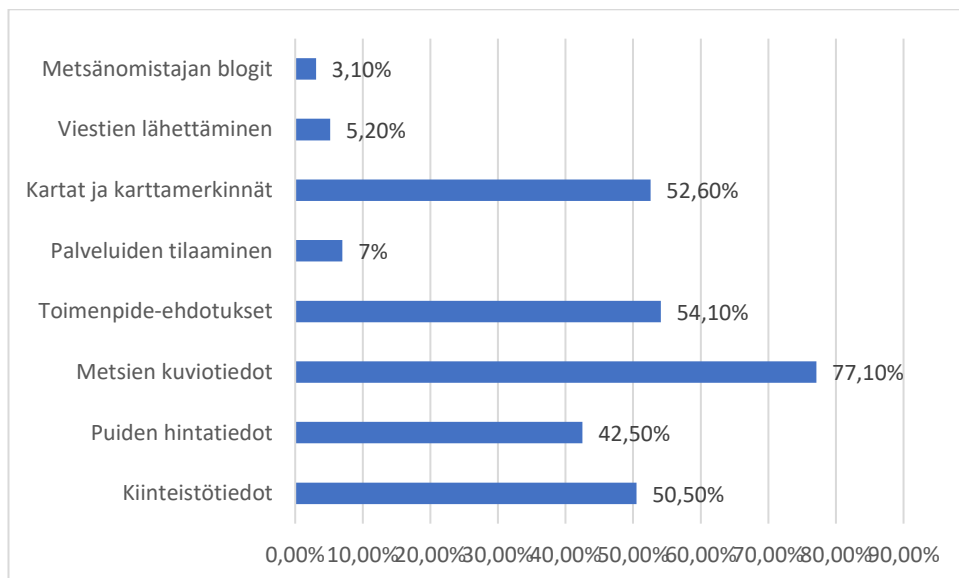
Käyttäjistä 91 prosenttia koki OmaMetsä-palveluun liittymisen sekä käyttöönoton helppoksi. Vastaajista yhdeksän prosenttia koki sen vaikeaksi tai he olivat tarvinneet apua joltakin toiselta henkilöltä käyttöönotossa. Palveluun liittyminen on pyritty tekemään helpoksi palvelun verkkosivulta sekä mobiilisovelluksesta saatavien ohjeiden avulla. Tarvittaessa myös metsäasiantuntija on voinut neuvoa metsänomistajaa palvelun käyttöönotossa. Kyseistä 90 prosentin tulosta voidaan pitää erittäin hyvänä, joka kertoo siitä, että palvelun käyttöönotto on onnistuttu tekemään helpoksi käyttäjille.

Käyttäjää pyydettiin arvioimaan sivuston ulkoasu viisipykäläisellä asteikolla. Käyttäjien keskimääräinen arvosana ulkoasulle oli 3,8. Samalla asteikolla arvioitiin myös, kuinka helpoksi käyttäjät kokevat haluamansa tiedon löytämisen palvelusta. Käyttäjien keskiarvo tälle oli 3,7.

Molemmat tulokset ovat hyviä, mutta vapaiden vastausten perusteella kohdatut ongelmat palvelun ulkonäössä ja käytössä monella käyttäjällä johtuivat sovelluksessa olevan tekstin pienestä koosta joillakin älylaitteilla.

5.3 OmaMetsä-palvelun ominaisuudet

OmaMetsä-palvelua kehittäessä on hyvä tietää, mitkä palvelun ominaisuuksista ovat käyttäjilleen tärkeimmät, jotta mahdolliset kehitysideoita ja ominaisuuksien parantamiset tarvittaessa saadaan kohdistettua oikeisiin paikkoihin. Vastaajilta täten haluttiin selvittää, mitkä olivat heidän käytetyimmät sekä tärkeimmät ominaisuudet OmaMetsä-palvelussa. Kysymykseen valittiin keskeisimmät OmaMetsä-palvelun ominaisuudet (Kuvio 6). Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi ominaisuus, jotka käyttäjät kokivat itselleen tarpeellisiksi ja tärkeimmiksi.

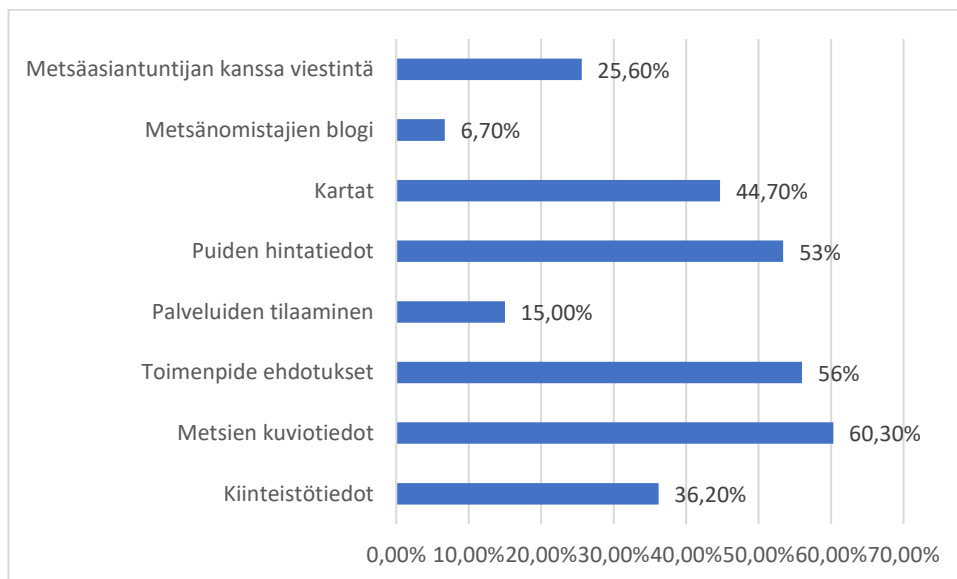
Kuvio 6. Tärkeimmät ominaisuudet palvelua käyttäville

Vastaajista 77 prosenttia piti tärkeimpänä metsien kuviotietoja. Kuviotiedoista metsänomistaja näkee metsäkuvion pinta-alan, tiedon kuvion puustosta, kuvion puumäärän ja arvon. Seuraavina tärkeimpänä nousi tasaisesti kolme ominaisuutta, jotka olivat vain muutaman prosentin erolla toisistaan. Vastaajista 50–54 prosenttia koki tärkeäksi metsien toimenpide-ehdotukset, kiinteistötiedot sekä palvelun tarjoamat kartat ja karttamerkinnot. OmaMetsä-palvelussa näkyvät toimenpide-ehdotukset kertovat käyttäjälle, mitä mahdollisia toimenpiteitä heidän metsissään on ja milloin ne olisi hyvä suorittaa. Toimenpide-ehdotuksissa

näkyvät myös, ovatko toimenpiteet metsäasiantuntijan luomat vai avoimesta metsävaratiedosta tulleita ehdotuksia.

Kiinteistötiedoista näkyvät metsänomistajan tilarajat sekä kiinteistötunnukset. Palvelun kartoista löytyy monenlaisia teemakarttoja sekä ilmakuvia, joita metsänomistajan on mahdollista tulostaa itselleen. Mobiilisovelluksen karttojen avulla metsänomistaja voi myös liikkua GPS:n avulla. Palvelusta löytyy myös puiden hintatietoja, joita 42 prosenttia vastaajista piti tärkeänä. Vähiten tärkeimmiksi ominaisuuksiksi jäivät palveluiden tilaaminen, metsäasiantuntijalle viestintä sekä OmaMetsä-palvelussa julkaistavat metsänomistajan blogit.

OmaMetsä-palvelun ei-käyttäjillä tärkeimpinä ominaisuuksina pidettiin metsien kuviotietoja, kuvioden toimenpide-ehdotuksia, palvelusta näkyviä puiden hintatietoja sekä karttaa ja sen ominaisuuksia (Kuvio 7). Neljä viidestä korkeimman arvosanan saaneista ominaisuuksista olivat samat OmaMetsä-palvelua käyttävien vastaajien kanssa

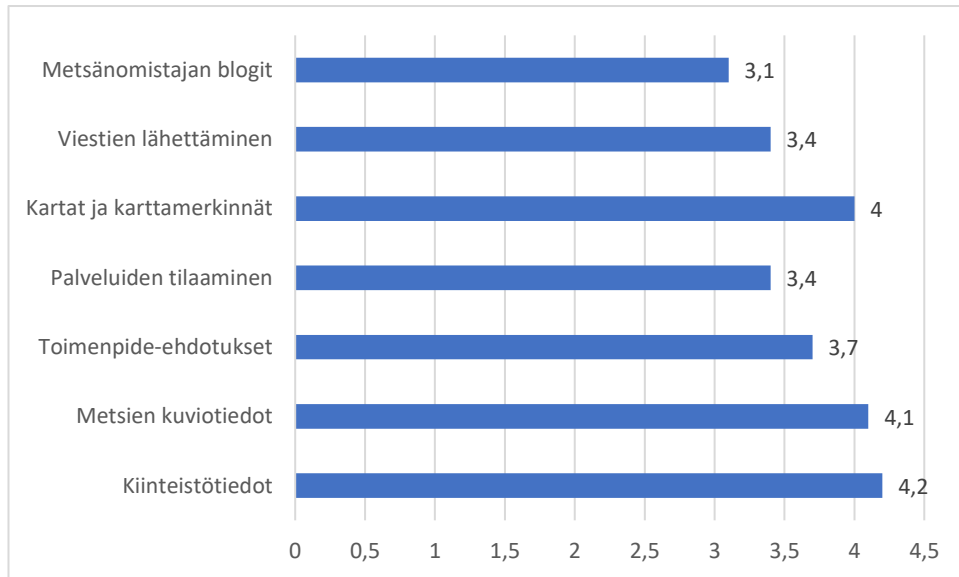

Kuvio 7. Kiinnostavimmat ominaisuudet ei-käyttäjille

Pidetyimmistä ominaisuuksista on nähtävillä se, että tärkeimpiä ominaisuuksia yhdistää niiden tarjoama suoranainen tieto käyttäjän metsistään. Tärkeimmät ominaisuudet kertovat metsänomistajalle hänen metsiensä tämänhetkisen tilan ja arvon. Kartat ja kuviot helpottavat metsänomistajaa näkemään, missä suositellut toimenpiteet sijaitsevat, ja tämä kaikki helpottaa metsänomistajaa tekemään päätöksiä metsiensä hoitamisesta. Tärkeimpiä ominaisuuksia voidaan

hyödyntää palvelua mainostaessa ja palvelun hyötyjen kertomisessa metsänomistajalle.

Aikaisemmassa kysymyksessä mainittuja keskeisistä ominaisuuksista pyydettiin myös arvioita käyttäjän tyytyväisyydestä näihin listattuihin (Kuvio 8) ominaisuuksiin. Jos jokin ominaisuus ei toimi hyvin tai siihen kaivattaisiin muutoksia, se näkyisi alempana tyytyväisyytenä kyseessä olevaan ominaisuuteen.

Kuvio 8. Käyttäjien tyytyväisyys OmaMetsä-palvelun ominaisuuksiin

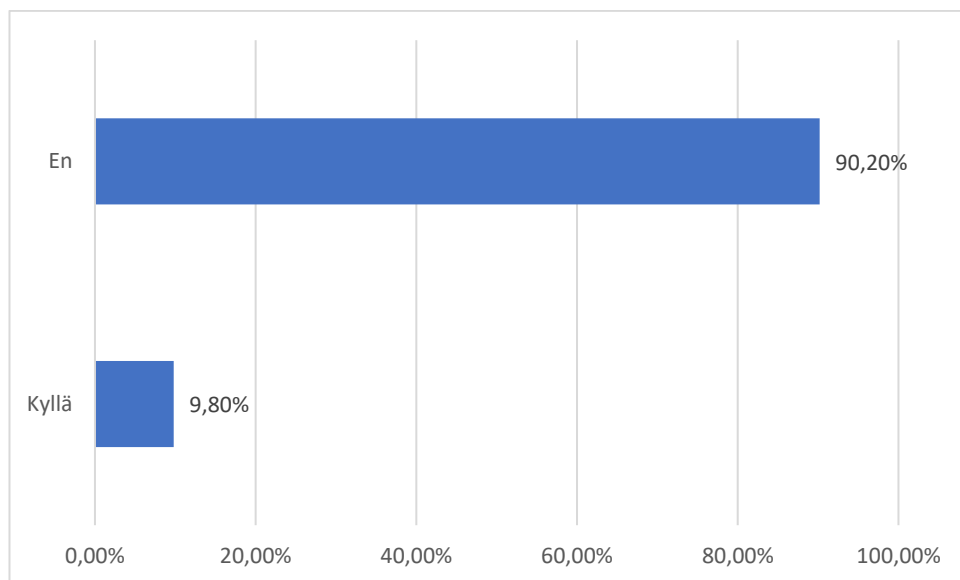
Vastauksissa saaduista arvosanoista kolme alinta arvosanaa saivat ominaisuudet metsänomistajan blogit, viestien lähettäminen sekä palveluiden tilaaminen. Nämä kolme ominaisuutta olivat myös kolme vähiten tärkeää ominaisuutta käyttäjille, mikä voi selittää, sen että ominaisuus saa alemman arvosanan vastaajalta. Ominaisuuksia, joita käyttäjä ei käytä tai koe tarvitsevansa voi olla hankala arvioida, jolloin arvosana voi monesti jäädä keskimääräistä alemmaksi.

Tärkeimmistä ominaisuuksista erinomaisen yli neljän tuloksen saivat kartat, kuviotiedot sekä kiinteistötiedot. Toimenpide-ehdotukset, jotka olivat valittuna yhdeksi tärkeimmistä ominaisuuksista, saivat muita alemman arvosanan 3,7. Vaipan sanan osioissa olevista vastauksista saadaan tähän ominaisuuteen hieman lisätietoja. Moni vastaaja sanoi, että toimenpide-ehdotukset ole ajantasaiset tai niitä ei ole toimenpiteiden suorittamisen jälkeen päivitetty kuntoon. Myös

vanhentuneet metsäsuunnitelmat tai puuttuvat metsäsuunnitelmat haittasivat joi-
takain käyttäjiä, mikä vaikuttaa toimenpide-ehdotuksiin ja niiden tarkkuuteen.

5.4 OmaMetsä-palvelun toimivuus ja kehitysideoita

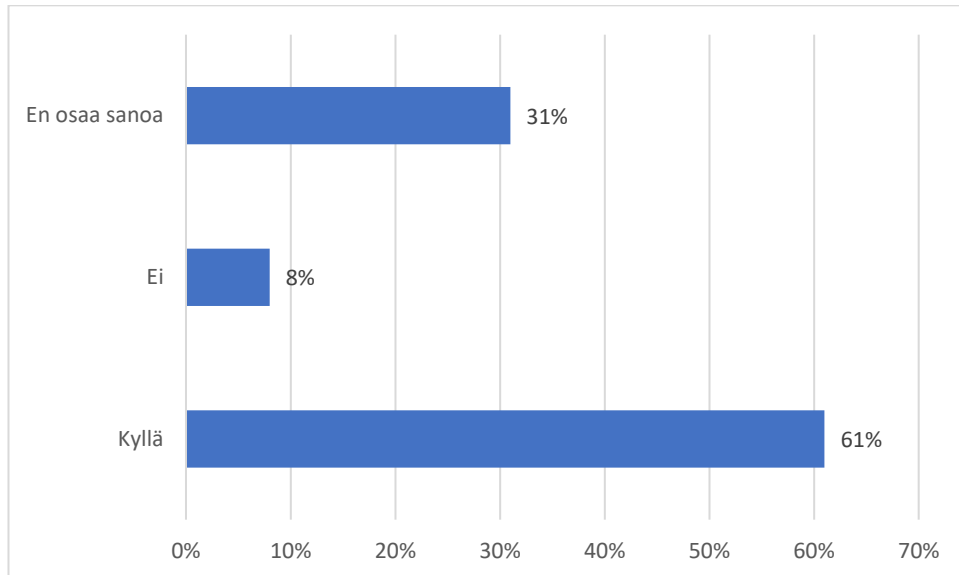
Mobiilisovelluksia käyttäessä moni käyttäjä voi mahdollisesti kokea ongelmia palvelujen toiminnassa älylaitteilla. Vastaajista 90 prosenttia eivät kokeneet mitään teknisiä ongelmia käyttäessään sovellusta, mikä kertoo, että palvelun tekninen toiminnallisuus on hyvässä kunnossa (Kuvio 9). Vastaajista 10 prosenttia oli kokenut ongelmia ohjelman hitauden kanssa, päivittymisen kanssa olleita ongelmia tai että ohjelma on jumittunut käytettäessä.

Kuvio 9. Koetut ongelmat, kun palvelua on käytetty

Osalla käyttäjistä on ollut vanhoja tietoja tai vanhoja tiloja käyttäjätunnuksillaan, joiden päivittäminen on vaatinut yhteydenottoa paikalliseen Metsänhoitoyhdistykseen. Monet kohdatuista ongelmista voivat myös johtua käyttäjien laitteista tai mahdollisista verkkoyhteyksien ongelmista ohjelman käyttämisen hetkellä. Älylaitteita sekä käyttöjärjestelmiä on monia versioita, joten olisi tärkeää saada palautetta, mikä on esimerkiksi puhelimen käyttöjärjestelmän versio, jos ongelmia ilmenee, jotta kehitys- ja mahdolliset korjaavat toimenpiteet olisi helpompi suorittaa.

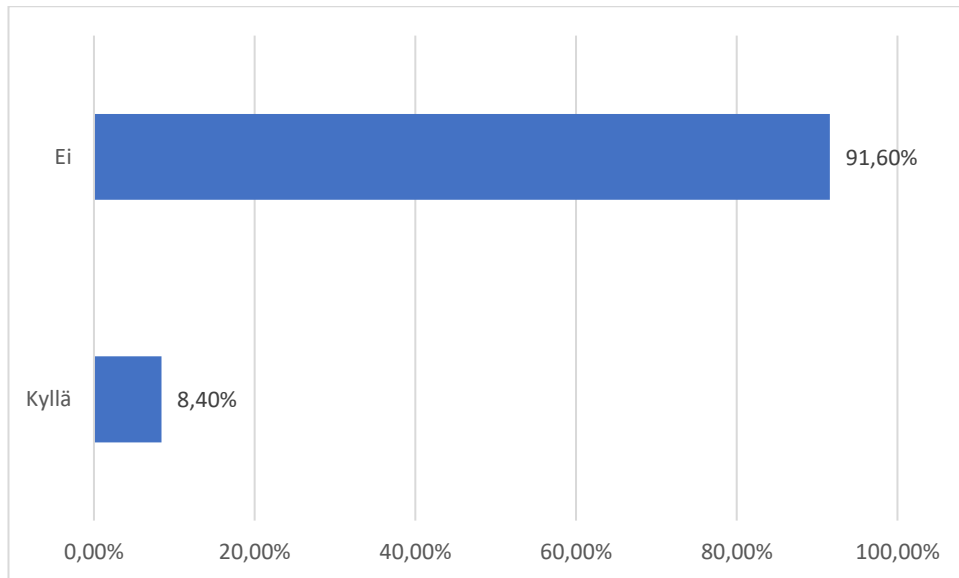
OmaMetsä-palvelusta löytyy jokaiselle käyttäjälle yhteyshenkilöt, jotka ovat yleensä niiden alueiden metsäasiantuntijat, joiden alueella käyttäjän metsät sijaitsevat. Asiaan liittyen on tullut monia yhteydenottoja, että yhteyshenkilöt olisivat väärin, joten kyseessä oleva asia päätettiin lisätä kyselyyn.

Kuvio 10. Käyttäjille merkittyjen yhteyshenkilöiden oikeellisuus

Kaikki metsänomistajat eivät välttämättä tiedä, ketkä oikeat yhteyshenkilöt ovat, mutta vain kahdeksan prosenttia vastaajista vastasivat, että heille merkityt yhteyshenkilöt olisivat väärät (Kuvio 10). Vastaajista 61 prosenttia vastasivat, että ne olivat oikein ja 30 prosenttia vastaajista eivät olleet varmoja. Vain kymmenesosa uskoivat heille merkityn yhteyshenkilön olevan väärin, joten ongelma ei vaivaa varmuudella kovin suurta osaa käyttäjistä. Metsänomistajia on ohjeistettu olemaan yhteydessä paikalliseen metsänhoitoyhdistykseen, jos he tietävät, että jotkin tiedot heidän osaltaan ovat väärin, jolloin ne voidaan korjata oikeaksi.

OmaMetsä-palvelu on jatkuvasti kehitettävä palvelu, johon uusia ominaisuuksia lisätään jatkuvasti. Kysymyksessä oli mahdollista vastata, että vastaaja haluaisi jonkin ominaisuuden lisättäväksi palveluun, minkä jälkeen vastaajalle kyselyyn tuli tekstikenttä, johon voi kertoa haluamastaan ominaisuudesta.

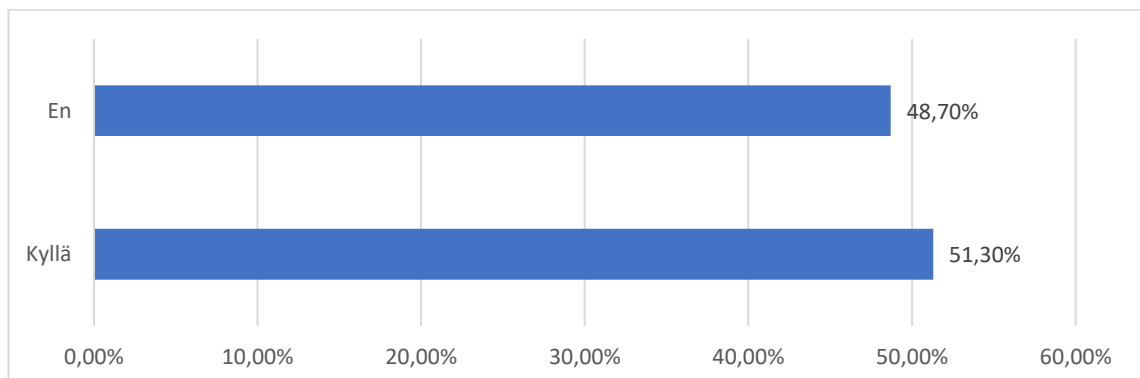

Kuvio 11. Kokemus puuttuvista ominaisuuksista palvelussa.

Vastaajista 92 prosenttia olivat tyytyväisiä OmaMetsä-palvelun tämänhetkiseen palvelutarjontaan ja 8 prosenttia vastanneista kokivat, että he haluaisivat lisää ominaisuuksia OmaMetsä-palveluun (Kuvio 11). Vapaiden vastauksien perusteella halutuimpia uusia ominaisuuksia palveluun olivat kuviotietojen oma päivittämismahdollisuus, verotukseen liittyvät asiat, kartan ominaisuuksien lisääminen ja mahdollisuus siirtää haluttuja tietoja esimerkiksi Exceliin.

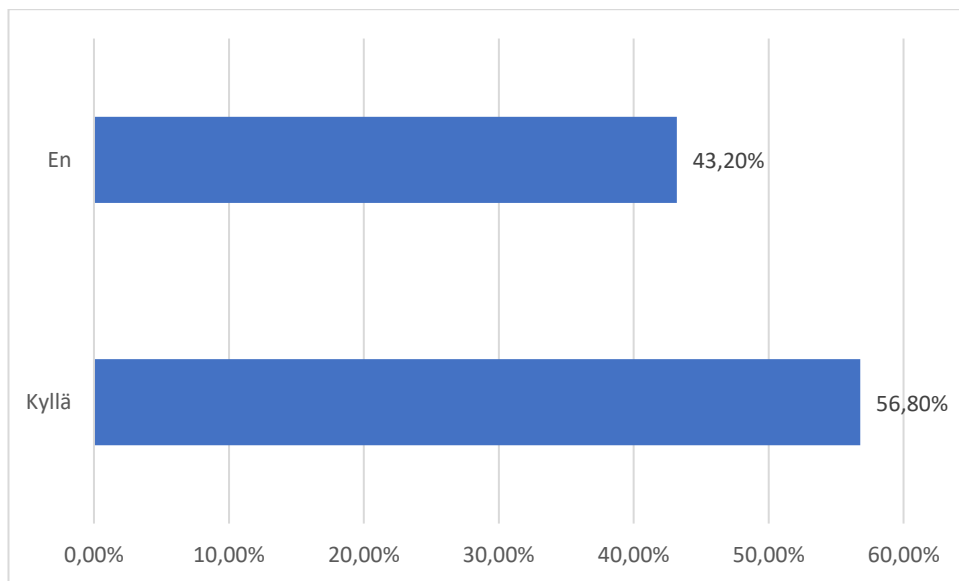
5.5 Tarjouksien vastaanottaminen ja tyytyväisyys palveluun

OmaMetsä-sovellus voisi olla vaihtoehtoinen reitti lähettää etukampanjoita, ilmoitusasioita ja muuta informaatiota metsänomistajille. Käyttäjiltä kysyttiin, haluaisivatko he vastaanottaa jäsenetarjouksia sovelluksen tai verkkopalvelun kautta. 51 prosenttia haluaisi saada tarjouksia ja 49 prosenttia ei haluaisi saada tarjouksia (Kuvio 12).

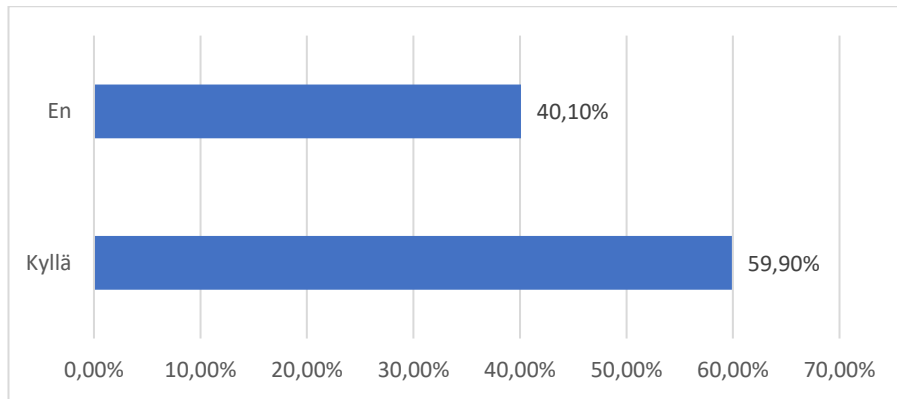
Kuvio 12. Jäsenetutarjouksien vastaanottaminen palvelun kautta

Ei-käyttäjistä 57 prosenttia olisi kiinnostunut vastaanottamaan jäsenetutarjouksia palvelun kautta ja 43 prosenttia ei olisi kiinnostunut vastaanottamaan jäsenetutarjouksia (Kuvio 13). Ominaisuus jakaa selkeästi käyttäjät melkein tasaisesti puoleen, joten tällaisen ominaisuuden tarjoaminen voisi olla palvelussa olevien henkilökohtaisten asetusten takana, jolloin käyttäjä voisi halutessaan valita jäsenetujen vastaanottamisen palvelussa.

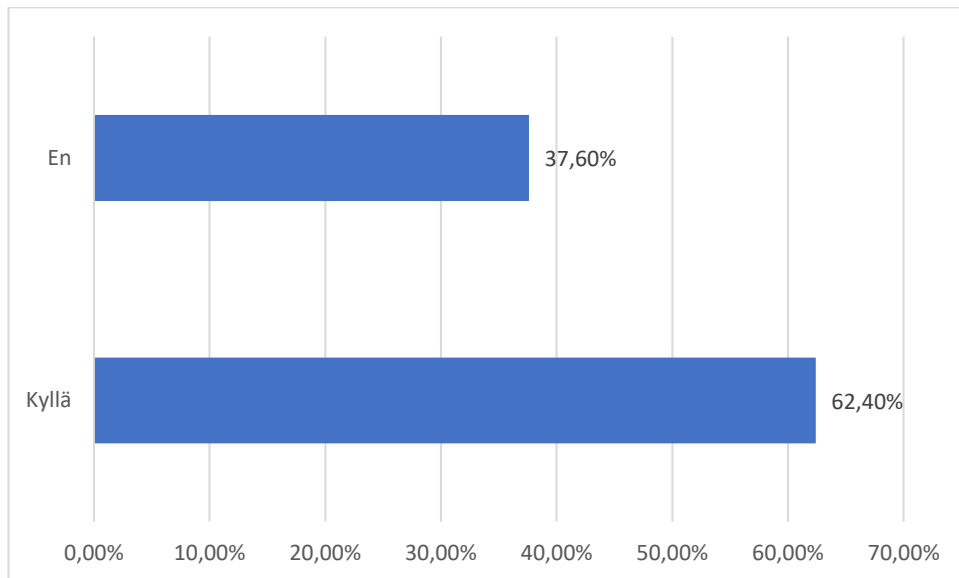
Kuvio 13. Halukkuus vastaanottaa jäsenetutarjouksia palvelun kautta palvelua käyttämättömillä

OmaMetsä-palvelun kautta on mahdollista pyytää metsänhoitoyhdistykseltä tarjouksia haluttuihin metsänhoito- ja hakkuukohteisiin. Kysymyksessä, haluaisivatko käyttäjät saada suoraan palvelun kautta tarjouksia mahdollisiin hoito- sekä hakkuukohteisiin, 60 prosenttia vastaajista haluaisi vastaanottaa tarjouksia ja 40 prosenttia ei haluaisi saada tarjouksia sovelluksen kautta (Kuvio 14). Ei-käyttäjillä sama kysymys antoi samankaltaisen tuloksen. Palvelua käyttämättömistä 38 prosenttia vastaajista ei ollut kiinnostunut vastaanottamaan tarjouksia ja 62 prosenttia olisivat kiinnostuneita vastaanottamaan tarjouksia (Kuvio 15).

Kuvio 14. Tarjouksien vastaanottaminen palvelun kautta

Käyttäjän vastaanottaessa tarjouksen palvelun kautta se olisi mahdollista allekirjoittaa sähköisesti palvelussa. Palvelua käyttämättömillä on kiinnostusta vastaanottaa tarjouksia sähköisesti, joten palvelua voisi mainostaa metsänomistajalle sähköisen allekirjoittamisen mahdollisuuden avulla sopimuksen teon yhteydessä.

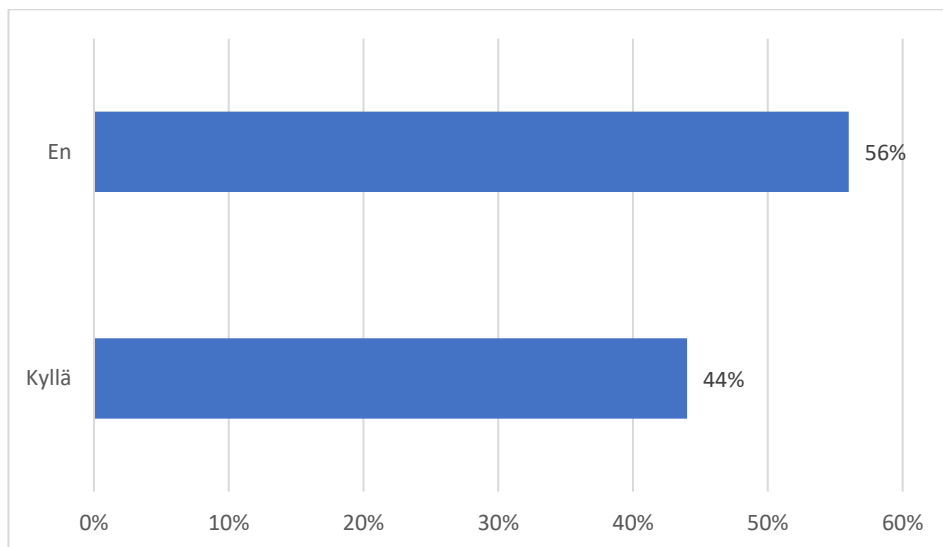
Kuvio 15. Halukkuus vastaanottaa tarjouksia palvelun kautta vastaajilla, jotka eivät käytä palvelua

Viimeisenä käyttäjiltä kysyttiin tyytyväisyyttä OmaMetsä-palveluun sekä mobiilisovellukseen. Ohjelmaa arviointiin kokonaisuutena kymmenportaisena asteikona ja palvelu sai keskiarvoksi arvosanan 7,5. OmaMetsä-palvelun saama arvosana on hyvä, mutta jatkuvan kehittämisen, haluttujen ominaisuuksien lisäämisellä ja palautteiden keräämisen kautta arvosanaa voidaan nostaa tulevaisuudessa vielä paremmaksi.

5.6 Sähköiset palvelut palvelua käyttämättömillä

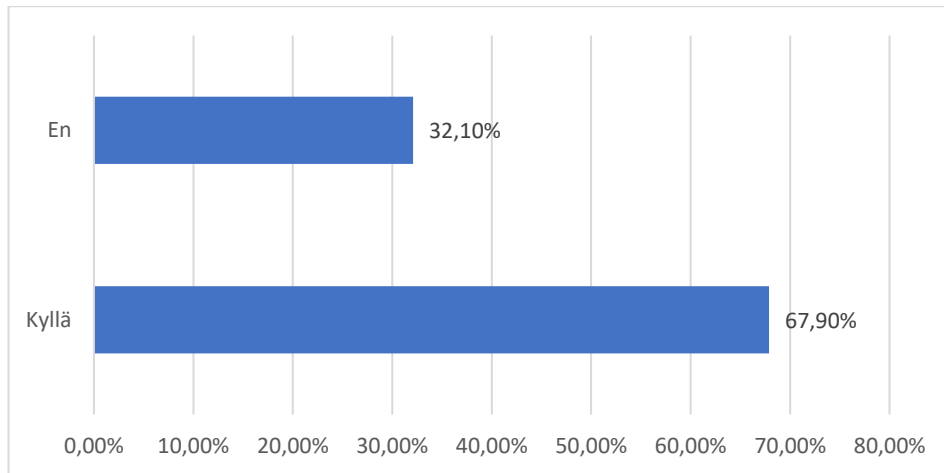
Kysymyksessä, jossa kysyttiin vastaajan tietoisuutta OmaMetsä-palvelussa, kysely jakautui kahteen osaan riippuen vastaajan vastauksesta. Kyselyn kahdet eri osat erosivat hieman kysymysten osalta, jotta kysymyksiä voitiin räätälöidä hieman paremmin palvelua käyttäville vastaajille ja palvelua käyttämättömille vastaajille.

Vastanneista 44 prosenttia tiesivät mikä OmaMetsä-palvelu on ja 56 prosenttia vastanneista eivät tieneet mikä OmaMetsä-palvelu on (Kuvio 16). Yli puolet vastaajista, jotka eivät käyttäneet OmaMetsä-palvelua eivät tieneet siitä, joten palvelun mainostaminen ja metsänomistajien tiedottaminen on edelleen tärkeää, jotta palvelun käyttäjien määrä kasvaa tulevaisuudessa.

Kuvio 16. Vastaajien tietoisuus OmaMetsä-palvelusta

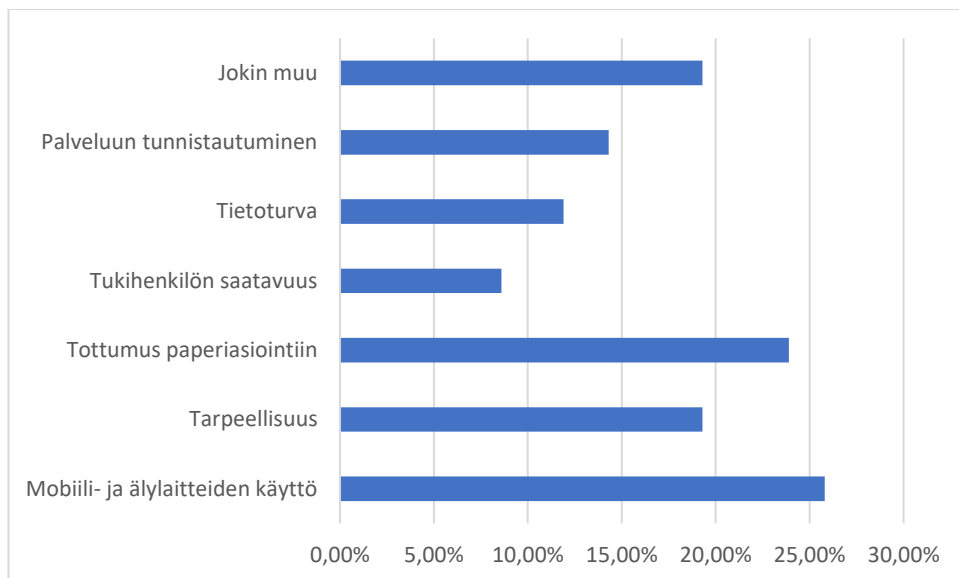
Seuraavana kysymyksenä kysyttiin kuinka suuri kiinnostus vastaajilla olisi käyttää sähköisiä palveluita metsien hoidon apuna. 68 prosenttia vastanneista ei-käyttäjistä olivat kiinnostuneita käyttämään sähköisiä palveluita apunaan ja vain 32 prosenttia vastasi, ettei ole kiinnostunut käyttämään sähköisiä palveluita metsien hoidon apuna (Kuvio 17).

Kuvio 17. Kiinnostuneisuus sähköisten palveluiden hyödyntämisestä metsien hoidossa

5.7 Käyttämisen haasteet

Sähköisten palveluiden haasteisiin liittyvässä kysymyksessä lueteltiin monia vaihtoehtoja sille, mitä mahdollisesti vastaajat kokevat vaikeaksi sähköisiä palveluita käyttäessä tai niiden käyttöön ottamisessa. Vastaukset jakoutuivat melko tasaisesti kaikkiin vaihtoehtoihin.

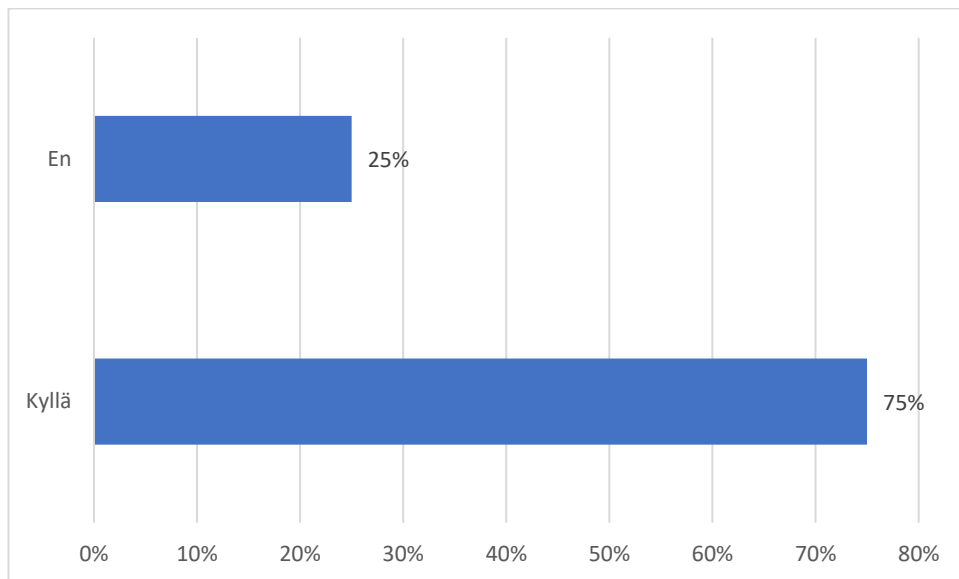

Kuvio 18. Sähköisten palveluiden käyttöönoton haasteet.

Suurimpina vaikeuksina vastaajat kokivat mobiili- ja älylaitteiden käyttämisen, tottumisen paperiasiointiin 24 prosenttia vastaajista. Toiseksi suurimpina vaihtoehtoina oli se, että digitaalisia palveluita ei koettu tarpeelliseksi sekä

vapaavalintainen muu-kohta. Tähän kohtaan tuli monta samanhenkistä vastausta, joissa sanottiin, että sähköisiä palveluita ei ollut koettu vielä tarpeelliseksi ottaa käyttöön. Muista yleisiä vastauksia tähän olivat älylaitteiden puutteet, verkko-yhteyden puutteet sekä vähäinen toiminta omissa metsissä (Kuvio 18).

OmaMetsä-palvelu toimii tietokoneella selaimen kautta, mutta myös puhelinsovelluksena. Vastaajista 75 prosenttia osaisi asentaa sovelluksen mobiililaitteeseensa ja vain 25 prosenttia sanoi, että he eivät osaisi asentaa sovellusta (Kuvio 19).

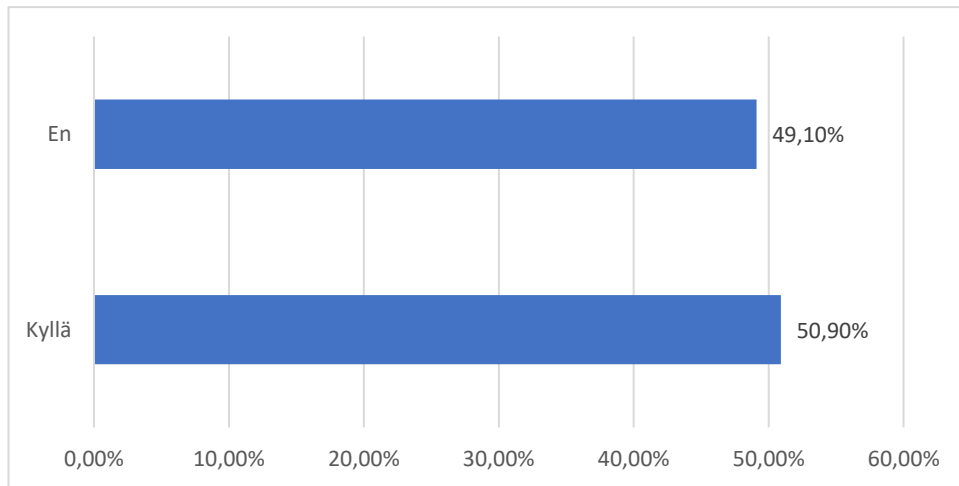
Kuvio 19. Arvio kyvykkyydestä ottaa OmaMetsä-mobiilisovellus käyttöön

Seuraava kysymys myös liittyi vastaajien taitoon ottaa sovellus käyttöön ja palveluun rekisteröitymiseen. Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka todennäköisesti he tarvitsisivat apua palvelun käyttöönotossa sekä käyttämisessä. Vastaajien keskiarvo tukihenkilön tarpeessa oli 2,4 / 5,0, jolloin jäätiin hieman alle keskiarvon. Vastausten perusteella suurin osa osaisi saada sovelluksen käyttöönsä, mutta apua tarvitsevia metsänomistajia löytyy ja heille täytyy pystyä tarjoamaan apua tarvittaessa.

5.8 Asiointi ja tarjoukset

OmaMetsä-palvelun kautta on mahdollista laittaa suoraan viestiä käyttäjälle merkityille yhteyshenkilöille, jotka ovat metsänomistajan alueen metsäasiantuntijoita.

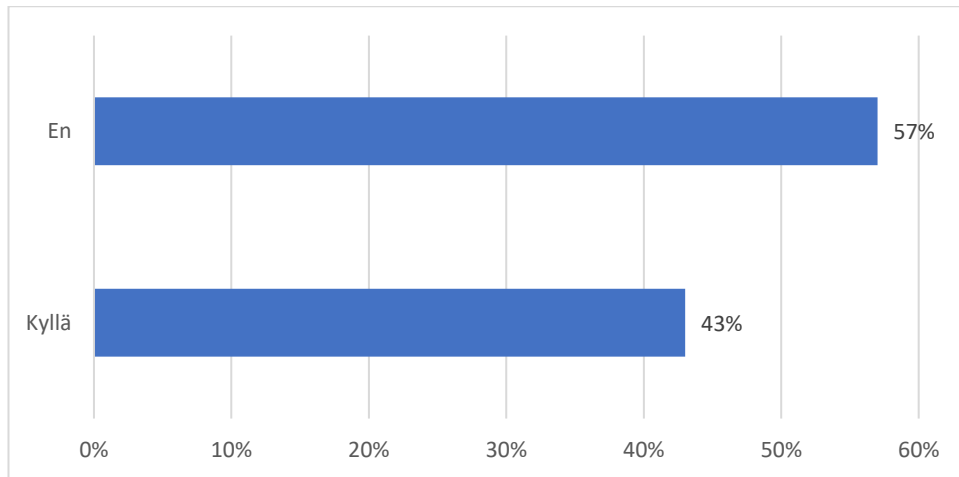
Vastaajista 51 prosenttia olisi kiinnostunut ominaisuudesta lähettää viestejä metsäasiantuntijalle palvelun kautta ja 49 prosenttia vastaajista ei olisi kiinnostunut lähettämään viestejä palvelun kautta (Kuvio 20).

Kuvio 20. Kiinnostuneisuus OmaMetsä-palvelun kautta viestimiseen

Vastauksista voidaan päätellä, että asiakkaiden palveleminen kasvokkain ja puhelimen kautta ovat edelleen tärkeitä asioita metsänomistajalle, mutta vaihtoehtoinen mahdollisuus viestiä sovelluksen kautta on myös tarpeellinen ominaisuus.

OmaMetsä-palvelussa kaikkien metsänhoitoyhdistyksen palveluiden tilaaminen onnistuu sivujen ja mobiilisovelluksen kautta. 43 prosenttia vastaajista olisi kiinnostunut tilaamaan jonkin palvelun sovelluksen kautta ja 57 prosenttia ei ole kiinnostunut tilaamaan palveluita OmaMetsän kautta (Kuvio 21). Palveluiden tilaamisessa on nähtävissä samanlainen tulos kuten viestinnän tuloksissa. Sähköisten palveluiden kautta tilattavat palvelut ovat hyödyllisiä metsänomistajille, mutta asiointi henkilökohtaisesti metsäasiantuntijan kanssa on monelle edelleen tärkeää.

Kuvio 21. Kiinnostus palveluiden tilaamiseen OmaMetsä-palvelun kautta

Viimeisenä kysymyksenä palvelua käyttämättömille kysyttiin, kuinka todennäköisesti he aikovat ottaa OmaMetsä-palvelun käyttöön tulevaisuudessa. Vastaajien keskiarvo käyttöönottamiseen oli 2,6 / 5,0. Palvelun käyttäjien määrä lisääntyi kyselyn lähettämisen jälkeen, mutta vapaiden vastausten kohdalta moni vastaaja sanoi, ettei palvelun käyttöönottoa ole koettu vielä tarpeelliseksi tai että palvelu aiotaan ottaa käyttöön myöhemmin tulevaisuudessa.

5.8 Vapaamuotoiset kommentit palvelusta

Viimeisenä kyselylomakkeessa OmaMetsä-palvelun käyttäjillä oli mahdollista jättää vapaamuotoista palautetta palveluun liittyen. Vapaassa osiossa vastauksia tuli laidasta laitaan, mutta sieltä oli kerättävissä useasti toistuvia kommentteja ja teemoja palveluun liittyen sen toiminnasta ja ominaisuuksista. Yleisimmin kommenteissa keuhuttiin palvelua hyväksi ja selkeäksi käyttää. Suurimpana moitteena vapaissa vastauksissa tulivat esiin puutteelliset ja vanhanaikaiset metsien puustotiedot sekä toimenpide-ehdotukset.

Vapaissa vastauksissa myös kerrottiin paljon toivotuista ominaisuuksista. Vastaajien suurin toivottu ominaisuus olisi lisätä palveluun metsänomistajalle mahdollisuus päivittää ja muokata metsien puustotietoja itse, mikä ei ole tässä vaiheessa palvelussa mahdollista. Vastaajat tahtoisivat ajantasaisia ja usein päivittyviä puustotietoja metsäkuvioille ja metsänomistajat, jotka osaavat itse mitata metsien puustoa haluaisivat pystyä itse muokkaamaan palvelussa näkyviä kuvio-tietoja ja mahdollisesti myös tallentaa muistiinpanoja kyseisille kuvioille.

6 POHDINTA

Metsänomistajien aktiivisuus kyselyyn sähköisestä OmaMetsä-palvelusta oli yllättävän suurta. OmaMetsä-palvelu on ollut metsänomistajien käytössä jo parin vuoden ajan ja Metsänhoitoyhdistyksen metsäjärjestelmän vaihtuessa myös Koillismaahan MHY:n alueella OmaMetsä-palvelu on integroituna suoraan uuteen metsäjärjestelmään, joten palvelun merkitys arkipäiväisessä työskentelyssä on noussemassa merkittävämmäksi.

Vastaajista 59 prosenttia ei käyttänyt OmaMetsä-palvelua ja heistä yli puolet eivät tiedäneet, mikä palvelu oli tai mitä palvelu pitää sisällään. Metsänomistajista, jotka jo käyttivät palvelua, 90 prosenttia kokivat palvelun käyttöönoton helpoksi. 68 prosenttia palvelua käyttämättömistä olivat kiinnostuneita sähköisten palveluiden käyttöönottoon ja kokivat, että palveluun liittyminen ja mahdollinen mobiilisolvelluksen asentaminen ei tuottaisi ongelmaa. Pieni osa käyttäjistä koki tarvitsevänsä tukihenkilöä palveluun liittymisessä apuna. Suurimpina haasteina sähköisten palveluiden käytössä palvelua käyttämättömät kokivat älylaitteiden käyttämisen, paperiasiointiin tottumisen ja sähköisten palveluiden vähäisen tarpeellisuuden tunteen. Kiinnostuneita käyttäjiä olisi paljon, joten metsäasiantuntijan täytyy osata perusteella metsänomistajalle palvelun käyttämisen hyötyjä esimerkiksi tarjottavien ominaisuuksien avulla ja tarvittaessa pystyä avustamaan palveluun liittymisessä.

Kyselyn avulla saatiin tärkeää tietoa palvelun ominaisuuksien toiminnasta käyttäjillä. Ominaisuuksista saatua palautetta voidaan käyttää parantamaan niiden toimivuutta käyttäjille. Palvelun käyttöönottamiseen, ulkoasuun, käytettävyyteen ja toimivuuteen käyttäjät olivat tyytyväisiä, joten palvelun yleinen käytettävyys toimii hyvin ja käytössä kohdatut tekniset ongelmat olivat vähäisiä. Palvelussa käytettävät ominaisuudet, jotka liittyivät eniten metsienhoitoon, kuten puustotiedot, kartat, toimenpide-ehdotukset ja hintatiedot olivat käyttäjille ja palvelua käyttämättömille kaikkein tärkeimmät. Saadun palautteen avulla kehitystyötä voidaan keskittää kaikkein tärkeimpiin osa-alueisiin ja saadaan tietoa, mitä palvelulta halutaan. Myös muita suosittuja sähköisiä metsänhoitopalveluita seuraamalla voidaan palvelun kilpailukykyä lisätä. Suosituin muu sähköinen metsäomaisuuden

hoitoon tarkoitettu palvelu käyttäjillä ja ei-käyttäjillä oli Metsäkeskuksen tarjoama Metsään.fi-palvelu.

Palvelun ominaisuuksista oli mahdollista kertoa useassa kohtaan vapaalla sanalla ja näistä viesteistä eniten teemana olivat metsien puustotiedot ja toimenpide-ehdotukset. Metsänomistajat haluavat ajantasaisia ja usein päivittyviä metsätietoja. Useilla vastaajilla metsätieto oli puutteellista, vanhentunutta tai epätarkkaa. Moni kommentti kertoi, kuinka metsissä oli tehty toimenpiteitä, mutta toimenpiteiden jälkeinen puustotieto ei ollut päivittynyt palveluun. OmaMetsä-palvelun toivotuin ominaisuus käyttäjillä oli mahdollisuus päivittää ja muokata kuvioiden puustotietoja itse. Osaava metsänomistaja voisi itse päivittää tilansa metsätietoja, jolloin ajantasainen metsätieto ja toimenpide-ehdotukset innostavat metsänomistajaa tekemään metsiensä hoidon ja hakkuun toimenpiteitä. Myös metsänomistajan oma aktiivisuus tietojen päivittämisessä olisi hyvä indikaattori metsäasiantuntijalle mahdollisista toteutettavista palveluista ja niitä kaipaavista metsänomistajista.

Perinteisesti metsänomistajille lähetetään tietoa postin kautta, sähköpostilla, tekstiviesteillä sekä sanomalehdissä. OmaMetsä-palvelua olisi mahdollista käyttää uutena tiedotuspaikkana, jolloin tiedon saavutettavuus parantuisi. Käyttäjien ja ei-käyttäjien kiinnostus sähköiseen asiointiin ja palvelun kautta saataviin tarjouksiin jakoi käyttäjät melko tasaisesti kahteen leiriin, joten palvelun kautta saatavat tarjoukset ja muut ilmoitukset olisivat tärkeä vaihtoehto monelle käyttäjälle ja ne toimisivat hyvänä lisänä muun viestinnän lisäksi.

Käyttäjät ovat tyytyväisiä palveluun ja sen tarjontaan. Palvelu sai keskimääräiseksi arvosanaksi 7,5 / 10,0 ja uusia ominaisuuksia tarjoamalla ja jatkuvilla palautekyselyillä arvosanaa voidaan tulevaisuudessa tehtäviin vastaaviin kyselyihin nostaa. Käyttäjien määrän palvelussa toivotaan lisääntyvän ja metsänomistajien kiinnostus sähköisiin palveluihin on myös korkea, mutta heille täytyy pystyä perustelemaan palvelun hyödyt, jotta sähköisistä palveluista kiinnostuneet metsänomistajat ottavat OmaMetsä-palvelun käyttöönsä.

Kyselyn suorittaminen onnistui hyvin ja vastauksia saatiin yllättävän iso määrä metsänomistajilta. Kysely lähetettiin hieman yli 5000 metsänomistajalle ja

vastauksia saatiin 805 kappaletta. Muistutusta kyselyn vastaamista varten ei koettu tarpeelliseksi lähettää. Kyselyn yhteydessä olleessa saatekirjeessä tarjottiin haluaville lisätietoa puhelimen kautta ja kyselyyn liittyen puheluita tuli melkein joka päivä koko kaksi viikkoa kestäneen vastausajan aikana. Kyselyn avulla saatiin arvokasta tietoa OmaMetsä-palvelun tämänhetkisestä tilanteesta palvelua jo käyttävillä metsänomistajilta ja palvelua käyttämättömiltä metsänomistajilta.

Kyselystä koitettiin tehdä mahdollisimman selkeästi ymmärrettävä vastaajalle ja kysymykset olivat enimmäkseen suljettuja kysymyksiä, jolloin vastaaminen valmiilla vaihtoehtoilla oli helppoa. Kaikissa kysymyksissä ei välttämättä saatu valittua kaikkia haluttuja vaihtoehtoja, jolloin kysymykseen laitettiin kohta, johon vastaaja sai vapaalla sanalla kirjoittaa haluamansa vastauksen. Puhelimiin laitettu kyselylinkki ei välttämättä saavuttanut kaikkia mahdollisia vastaajia, koska kaikilla ei välttämättä ole käytössä älypuhelin tai tietokonetta, mutta vastauksia saatiin kummastakin ryhmästä paljon, joten saatuja tuloksia voidaan pitää luotettavina.

Tuloksia pystyy hyödyntämään OmaMetsä-palvelua kehittävä palveluntarjoaja sekä saatuja vastauksia voidaan myös hyödyntää Metsänhoitoyhdistys Koillismaan toiminnassa. Työskennellessäni olen huomannut, että myös metsäasiantuntija voisi tarvita koulutusta palvelun käyttämisestä, metsäjärjestelmässä olevasta integraatiosta, liittymisestä ja sen tarjoamista ominaisuuksista, jotta palvelusta osataan kertoa metsänomistajille asiakaskohtaamisien lomassa varsinkin, kun palvelun käyttö metsänomistajilla on lisääntymässä ja palvelun ollessa yhdistettynä suoraan jokapäiväisessä käytössä olevaan uuteen Leafpoint-järjestelmään. OmaMetsä-palvelu on jatkuvasti kehitettävä palvelu, johon tullaan lisäämään monia uusia ominaisuuksia tulevaisuudessa, joten jatkuvat tutkimukset käyttäjiltä ovat tarpeen ja tulevaisuudessa esimerkiksi metsänomistajilta voisi tiedustella heidän halukkuudestansa ja tietotaidosta päivittää omien metsiensä tietoja itse. Voisiko puustotietojen päivitysominaisuus olla käytössä sovelluksessa kaikilla käyttäjillä tavallisena ominaisuutena vai tulisiko palvelusta tarjota toista samankaltaista ”tehokäyttäjä” versiota, josta metsätietojen päivitysmahdollisuus mahdollisesti löytyisi sitä kaipaaville käyttäjille?

LÄHTEET

Bitcomp oy 2020. Digitalisaatio metsäammattilaisen matkassa. Viitattu 19.4.2023 <https://bitcomp.com/fi/2020/09/22/digitalisaatio-metsaammattilaisten-matkassa/>.

Bitcomp oy 2021. Avoin metsävaratieto on ammattilaisen kätevä apulainen. Viitattu 19.4.2023 <https://bitcomp.com/fi/2021/04/28/avoin-metsavaratieto-on-ammattilaisen-kateva-apulainen/>.

Bitcomp oy 2023. Metsänhoitoyhdistyksille uusi, yhteinen toimintajärjestelmä. Viitattu 16.4.2023 <https://bitcomp.com/fi/2021/11/10/metsanhoitoyhdistyksille-uusi-yhteinen-toiminnanohjausjarjestelma/>.

Etla 2022. Digibarometri 2022: Digivihreä siirtymä. Viitattu 20.5.2023 <https://www.etla.fi/julkaisut/muut-julkaisut/digibarometri-2022-digivihrea-siirtyma/>.

Heikkilä T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Publishing Oy

Hänninen H, Horne P, Karppinen H. 2020 Suomalainen metsänomistaja 2020 Viitattu 15.4.2023 <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/545837>.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 10.7.1998/534. Viitattu 18.4.2023 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980534>.

Luke 2023. Valtakunnan metsien inventointi. Viitattu 18.4.2023 <https://www.luke.fi/fi/seurannat/valtakunnan-metsien-inventointi-vmi/valtakunnan-metsien-inventointi-vmi-kuvaus>.

Maa- ja metsätalousministeriö 2019. Digitalisaatio etenee metsäsektorilla. Viitattu 15.4.2023 <https://mmm.fi/-/digitalisaatio-etenee-metsasektorilla>.

Metsäkeskus 2023. Tiedonkerjuu. Viitattu 18.4.2023 <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/tietojen-yllapito/tiedonkeruu>.

Metsänhoitoyhdistys 2023a. Omametsä. Viitattu 11.2.2023 <https://omametsa.mhy.fi/>.

Metsänhoitoyhdistys 2023b. Metsänhoitoyhdistykset. Viitattu 18.4.2023 <https://www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset>

Metsänhoitoyhdistys 2023c. MTK ja SLC. Viitattu 15.4.2023 https://www.mhy.fi/mtk-ja-slc_

Metsänhoitoyhdistys 2023d. Puukauppa. Viitattu 15.4.2023 <https://www.mhy.fi/puukauppa>.

Metsänhoitoyhdistys 2023e. Metsänhoito. Viitattu 16.4.2023.
<https://www.mhy.fi/metsanhoito>.

Metsänhoitoyhdistys 2023f. Metsänomistaminen. Viitattu 16.4.2023.
<https://www.mhy.fi/metsanomistaminen>.

Metsänhoitoyhdistys 2023g. Omametsä. Viitattu 16.4.2023
<https://www.mhy.fi/omametsa>

Metsäteho 2017. Metsävaratiedon hyödyntäminen puunhuollossa. Viitattu 19.4.2023 https://metsateho.fi/wp-content/uploads/Raportti_245_Metsavaratiedon_hyodyntaminen_puuhuollossa.pdf.

Metsäteollisuus ry 2019. Avoin paikkatieto ja digitalisaatio tehostavat toimintaa metsäalalla. Viitattu 18.4.2023 <https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/avoin-paikkatieto-ja-digitalisaatio-tehostavat-toimintaa-metsaalalla>.

MTK 2023a. Metsänomistajalle. Viitattu 21.4.2023
<https://www.mtk.fi/metsanomistajalle>

MTK 2023b. Kansainvälinen toiminta. Viitattu 21.4.2023
<https://www.mtk.fi/kansainvalinen-toiminta>.

MTK 2023c. MTK. Viitattu 17.4.2023 <https://www.mtk.fi/mtk>.

Nieminen K. 2022. Mikä on digitalisaatio? Viitattu 20.5.2023
<https://markkinointitrendit.fi/mika-on-digitalisaatio/>.

Pinja 2021. 6 askelta uuden digitaalisen palvelun kehittämiseen. Viitattu 3.5 2023 <https://blog.pinja.com/opas-6-askelta-uuden-digitaalisen-palvelun-kehittamiseen>.

Sitra 2020. Teknologia tuo koronanjälkeiseen aikaan paljon mahdollisuuksia – ja muutamia uhkia. Viitattu 20.5.2023 <https://www.sitra.fi/artikkelit/teknologia-tuo-koronanjalkeiseen-aikaan-paljon-mahdollisuuksia-ja-muutamia-uhkia/>.

Valtioneuvosto 2021. Suomi kuuluu metsätiedon- ja tietojärjestelmien osalta maailman huippuihin. Viitattu 17.4.2023 <https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/suomi-kuuluu-metsatiedon-ja-tietojarjestelmien-osalta-maailman-huippuihin>.

Vedenoja M. Mistä lähteä liikkeelle, kun tavoitteena on kehittää uusi digitaalinen palvelu? Viitattu 3.5 2023 <https://blog.pinja.com/tavoitteena-kehittaa-digitaalinen-palvelu>.

Vehkalahti K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lectura. Viitattu 19.5.2023
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/305021/Kyselytutkimuksen-mittarit-ja-menetelmat-2019-Vehkalahti.pdf>.

Vilkka H. 2007 Tutki ja mittaa: määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

Olen Lapin Ammattikorkeakoulusta valmistuva metsätalousinsinööri Janne Kellolampi ja teen opinnäytetyötä varten kyselytutkimusta OmaMetsä-palvelusta. Kyselyyn vastaaminen ei vaadi aikaisempaa kokemusta OmaMetsä-palvelun käytöstä. Lisätietoja kyselystä saatavilla puhelinnumerosta 0405198221

Kiitän vastauksista

Janne Kellolampi

1. Ikä? *

Alle 40 vuotta

41-50 vuotta

51-60 vuotta

61-70 vuotta

Yli 70v

2. Sukupuoli? *

Mies

Nainen

3. Käytätkö Metsänhoitoyhdistyksen OmaMetsä-palvelua? *

Kyllä

En

4. Käytätkö jotain muita metsäomaisuuden hoitoon tarkoitettuja digitaalisia palveluja?

En käytä muita digitaalisia palveluita

Metsä Group Metsäverkko

Stora Enso eMetsä

UPM Metsä-verkkopalvelu

Metsään.fi

Jokin muu, mikä?

Onko haluamasi tiedon löytäminen OmaMetsä-palvelusta ollut mielestäsi helppoa?

Mitkä OmaMetsä-palvelun ominaisuuksista ovat olleet sinulle tärkeimpiä?

Kuinka tyytyväinen olet seuraaviin OmaMetsä-palvelun ominaisuuksiin arvosanoilla 1-5

5. Koitko OmaMetsä-palvelun käyttöönoton helpoksi?

Kyllä

En

Tarvitsin tukihenkilön apua käyttöönotossa

6. Onko OmaMetsä-palvelun ulkoasu mielestäsi selkeä?

Eri mieltä 1-5 Samaa mieltä

7. Onko haluamasi tiedon löytäminen OmaMetsä-palvelusta ollut mielestäsi helppoa?

Eri mieltä 1-5 Samaa mieltä

8. Mitkä OmaMetsä-palvelun ominaisuuksista ovat olleet sinulle tärkeimpiä?

Kiinteistötiedot

Puiden hintatiedot

Metsien kuviotiedot

Toimenpide-ehdotukset

Palveluiden tilaaminen

Kartat ja karttamerkinät

Viestien lähettäminen

Metsänomistajan blogi

9. Kuinka tyytyväinen olet seuraaviin OmaMetsä-palvelun ominaisuuksiin arvosanoilla 1-5?

Kiinteistötiedot

Puiden hintatiedot

Metsien kuviotiedot
Toimenpide-ehdotukset
Palveluiden tilaaminen
Kartat ja karttamerkinntät
Viestien lähettäminen
Metsänomistajan blogi

10. Oletko kohdannut ongelmia OmaMetsä-mobiilisovelluksen käytössä tai sen toimivuudessa?

Kyllä, mitä?

En

11. Vastaavatko OmaMetsä-palveluun merkityt yhteyshenkilöt oman alueesi metsäasiantuntijoita?

Kyllä

Ei

En osaa sanoa

12. Puuttuuko OmaMetsä-palvelusta jokin ominaisuus, jonka toivoisit lisättävän?

Kyllä, mikä?

Ei

13. Haluaisitko vastaanottaa OmaMetsä-mobiilipalvelun kautta jäsenetutarjouksia?

Kyllä

En

14. Olisitko kiinnostunut vastaanottamaan OmaMetsä-mobiilipalvelun kautta tarjouksia metsiesi hoito- sekä hakkuukohteisiin?

Kyllä

En

15. Kuinka tyytyväinen olet yleisesti OmaMetsä-palveluun?

1-10

16. Vapaa sana OmaMetsä-palveluun liittyen

17. Oletko tietoinen Metsähoitoyhdistyksen OmaMetsä-palvelusta sekä sen tarjoamista ominaisuuksista?

Kyllä

En

18. Käytätkö jotain muita metsäomaisuuden hoitoon tarkoitettuja digitaalisia palveluita?

En käytä digitaalisia palveluita

Metsä Group Metsäverkko

Stora Enso eMetsä

UPM Metsä-verkkopalvelu

Metsään.fi

Jokin muu, mikä?

19. Oletko kiinnostunut hyödyntämään digitaalisia palveluita omien metsiesi hoidon apuna?

Kyllä

En

20. Mitkä asiat koet haastaviksi digitaalisten palveluiden käyttöönotossa?

Mobiili- ja älylaitteiden käyttö yleensä

En koe digitaalisia palveluita tarpeelliseksi

Tottumus paperiasiointiin

Tukihenkilön/avun saatavuus

Tietoturva

Palveluihin tunnistautuminen

Jokin muu, mikä?

21. Osaisitko asentaa OmaMetsä-mobiilisovelluksen älylaitteeseesi ilman apua?

Kyllä

En

22. Asteikolla 1-5 kuinka todennäköisesti tarvitsisit tukihenkilön apua OmaMetsä

mobiilipalvelun käyttöönotossa ja käytössä?

23. Mitkä seuraavista OmaMetsä-palvelun ominaisuuksista kiinnostaisi sinua eniten?

Kiinteistötiedot

Metsien kuviotiedot

Toimenpide-ehdotukset

Palveluiden tilaaminen

Puiden hintatiedot

Kartat ja karttamerkinnot

Metsänomistajien blogi

Metsäasiantuntijan kanssa viestintä

24. Olisitko kiinnostunut lähettämään viestejä omalle metsäasiantuntijallesi OmaMetsä-mobiilipalvelun kautta?

Kyllä

En

25. Olisitko kiinnostunut tilaamaan MHY:n palveluita OmaMetsä-mobiilipalvelun kautta?

Kyllä

En

26. Olisitko kiinnostunut vastaanottamaan jäsenetutarjouksia OmaMetsä-mobiilipalvelun kautta?

Kyllä

En

27. Olisitko kiinnostunut vastaanottamaan OmaMetsä-mobiilipalvelun kautta tarjouksia metsiesi hoito- sekä hakkuukohteisiin?

Kyllä

En

28. Kuinka todennäköisesti aiot ottaa OmaMetsä-mobiilipalvelun käyttöön tulevaisuudessa?

Erittäin epätodennäköistä 1-5 Hyvin todennäköistä